

Atelier

Centrum Profilaktyki i Reedukacji

STRATEGIA ROZWOJU GMINY

STRZELCE OPOLSKIE

2021+

STRZELCE OPOLSKIE

Opracowanie dokumentu

Atelier
Centrum Profilaktyki i Reedukacji

Kierownik zespołu

mgr inż. Natalia Sierpińska

Skład zespołu

inż. Joanna Tymczuk

mgr Nina Łapeta

mgr Agata Kurzawa

mgr Barbara Bialik

mgr Magdalena Cyran

we współpracy z członkami Gminnego Zespołu ds. opracowania Strategii Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie 2021+ oraz pracownikami Urzędu Miejskiego i gminnych jednostek organizacyjnych.

SPIS TREŚCI

WSTĘP	6
1. JAK POWSTAŁA STRATEGIA?	7
2. WNIOSKI Z DIAGNOZY STRATEGICZNEJ	8
3. ANALIZA SWOT	25
4. MISJA	28
5. WIZJA	29
6. KIERUNKI ROZWOJU	30
CEL 1. GMINA OTWARTA NA MIESZKAŃCĄ	32
CEL 2. GMINA OTWARTA NA GOSPODARKE	35
CEL 3. GMINA OTWARTA NA ŚRODOWISKO	37
CEL 4. GMINA OTWARTA NA PRZESTRZEŃ	40
7. KONCEPCJA ROZWOJU FUNKCYJALNO-PRZESTRZENNEGO GMINY	43
7.1. SYSTEM PRZYRODNICZY	44
7.2. SYSTEM OSADNICZY	45
7.3. SYSTEM TRANSPORTOWY	48
7.4. KLUCZOWE ELEMENTY BUDUJĄCE POTENCJAŁ PONADREGIONALNY I PRZEWAGI KONKURENCYJNE GMINY	51
7.5. KLUCZOWE INWESTYCJE	52
7.6. ZIDENTYFIKOWANE OBSZARY WYMAGAJĄCE ROZWIĄZANIA SYTUACJI PROBLEMOWEJ	53
7.7. REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ	54
8. OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI	60
8.1. OSI OKREŚLONE W STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO	60
8.2. OSI GMINY STRZELCE OPOLSKIE	62
9. NAWIĄZANIE DO NADRZĘDNYCH DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH – KRAJOWYCH ORAZ REGIONALNYCH	64
9.1. ZGODNOŚĆ Z ZAŁOŻENIAMI PROGRAMOWYMI UE ORAZ POLITYKĄ RÓWNYCH SZANS	64
9.2. POZIOM KRAJOWY	65
9.3. POZIOM REGIONALNY	67
10. SYSTEM WDRAŻANIA I FINANSOWANIA	78

10.1. SYSTEM WDRAŻANIA	78
10.2. RAMY FINANSOWE ORAZ ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	79
10.2.1. RAMY FINANSOWE	79
10.2.2. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA.....	79
10.3. WYTYCZNE DO SPORZĄDZANIA DOKUMENTÓW WYKONAWCZYCH	80
11. MONITORING I EWALUACJA	83
11.1. MONITORING.....	83
11.2. EWALUACJA	85
12. SPIS RYCIN/WYKRESÓW/TABEL.....	86

WSTĘP

Strategia Rozwoju ma za zadanie eliminować istniejące bariery na rzecz wykorzystywania lokalnych atutów. W związku z pojawiającymi się wyzwaniami, trudnymi do podjęcia decyzjami, a także zmieniającą się sytuacją społeczno-gospodarczą, przestrzenną oraz środowiskową, podejmujemy decyzję o opracowaniu tak ważnego dla nas, w świetle najbliższej przyszłości dokumentu.

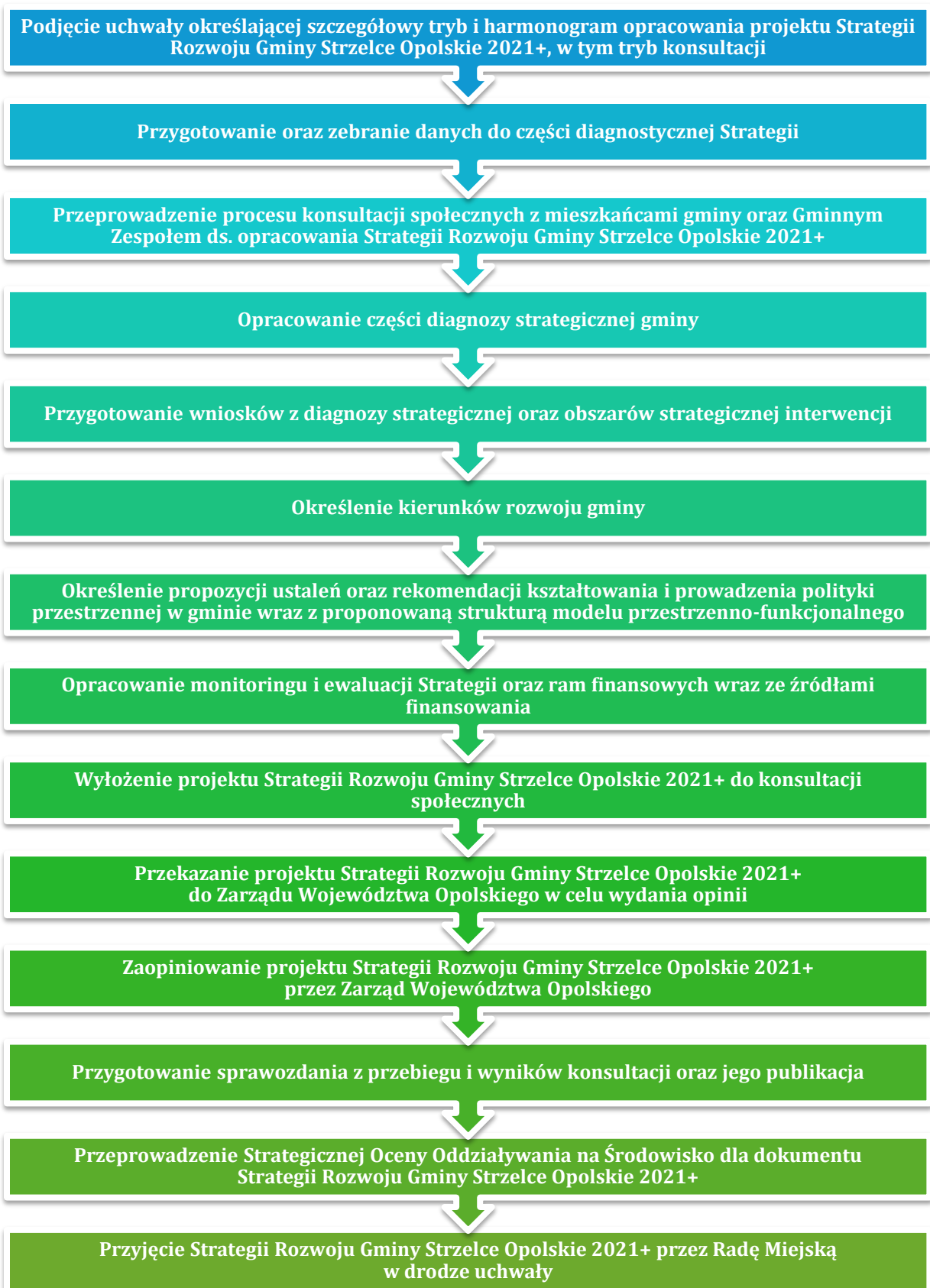
Strategia stanowi element dopełnienia do przemijającej Strategii do roku 2020, jednak obrazuje całkiem nowe wyzwania, propozycje czy założenia na przyszłe lata. W związku ze zmianami legislacyjnymi w zakresie prowadzenia rozwoju na poziomie lokalnym, poniższy dokument powstał w zgodzie z aktualnymi przepisami, szczególnie z ustawą z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

Przedstawiony Państwu dokument powstał w sposób partycypacyjny, co oznacza, iż w proces jego tworzenia włączono mieszkańców gminy, a także lokalnych liderów, przedsiębiorców, Radnych, Sołtysów i wszystkie osoby zainteresowane rozwojem gminy. Wspólnie wypracowane kierunki działań, a także założenia w zakresie kształtowania polityki przestrzennej, stanowią spójny obraz zaangażowanej w proces jej tworzenia społeczności lokalnej.

Całościową koncepcję tworzy poniższa Strategia Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie 2021+.

Pełne partnerstwo następuje dopiero wtedy, gdy społeczność ma realny wpływ na proces decyzyjny.

1. JAK POWSTAŁA STRATEGIA?

2. WNIOSKI Z DIAGNOZY STRATEGICZNEJ

Diagnoza uwarunkowań społeczno-gospodarczych, przestrzennych oraz środowiskowych, będąca podstawą do stworzenia niniejszych wniosków, powstała jako odpowiedź na zachodzące zmiany w przestrzeni gminy w latach 2016–2020. Ze względu na dostępność poszczególnych wskaźników, analizowane dane zebrano z różnych okresów badawczych (w szczególności przy analizie danych wynikających z procesów społeczno-gospodarczych). Głównymi źródłami danych, będącymi podstawą do opracowania niniejszych wniosków strategicznych były: Główny Urząd Statystyczny, zewnętrzne dokumenty wykonawcze gminy oraz dane pozyskane z ewidencji gminnej. Grupę porównawczą dla stworzonej diagnozy stanowiło 6 gmin miejsko-wiejskich posiadających podobne uwarunkowania względem rozwoju lokalnego, zlokalizowane w obszarze makroregionu południowo-zachodniego.

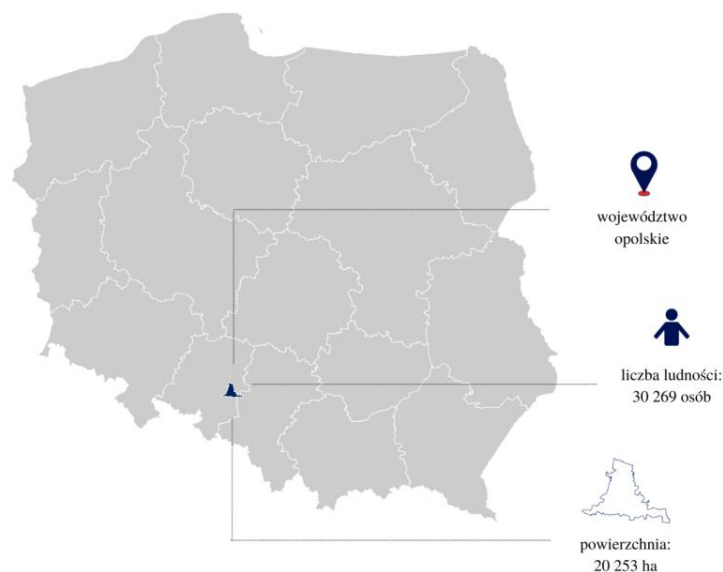
Diagnoza strategiczna została stworzona w ujęciu dynamicznym, co oznacza, iż uwzględniono spojrzenie na zjawiska i fakty z perspektywy czasu. Dzięki temu możliwe było uchwycenie pewnych znaczących tendencji. Ponadto takie podejście pozwoliło na określenie spodziewanych rezultatów w przyszłości oraz stworzenie operacyjnej części Strategii Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie 2021+.

Wnioski z diagnozy znalazły potwierdzenie w wynikach badania ankietowego przeprowadzonego wśród mieszkańców gminy Strzelce Opolskie na przełomie sierpnia i września 2021 r. Wśród najlepiej ocenianych uwarunkowań przez ankietowaną społeczność lokalną są aspekty związane ze środowiskiem. Wysoko oceniono także sferę gospodarczą oraz infrastrukturę techniczną.

Ogólna charakterystyka gminy

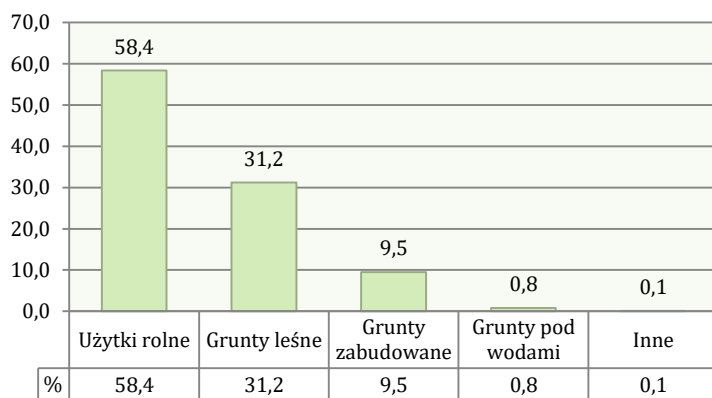
Strzelce Opolskie to gmina miejsko-wiejska położona w województwie opolskim.

W jej skład wchodzi 22 sołectwa wiejskie oraz miasto Strzelce Opolskie (w jego granicach wyodrębniono 5 tzw. sołectw miejskich). Powierzchnia gminy stanowi znaczącą część powiatu strzeleckiego. Położona jest na obszarze 20 253 ha, z czego 14% jej powierzchni stanowi miasto Strzelce Opolskie.

Gmina położona jest w Paśmie Przyspieszonego Rozwoju, stanowiąc obszar o wzmożonej aktywności gospodarczej, w której lokuje się większość nowo powstających przedsiębiorstw w regionie¹.

Wykres 1. Struktura użytkowania gruntów

Przeważającą część gminy stanowią użytki rolne. Znaczącą rolę odgrywają także lasy. Tereny zabudowane zlokalizowane są głównie na terenie miasta.

Źródło: Program Ochrony Środowiska gminy Strzelce Opolskie na lata 2021-2024

¹ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Strzelce Opolskie.

Uwarunkowania wynikające z położenia gminy

Podstawowym atutem gminy wynikającym z położenia, jest jej dobre skomunikowanie. Przez teren gminy przebiegają dwie drogi krajowe (droga krajowa nr 94 oraz droga krajowa nr 88), jak i dwie drogi wojewódzkie (droga wojewódzka nr 426 oraz droga wojewódzka nr 409). **Dużym atutem gminy jest również dostępność do autostrady A4 oraz przebiegająca przez Strzelce Opolskie modernizowana linia kolejowa nr 132 na kierunku Gliwice – Wrocław.**

Uwarunkowania wynikające z powiązań funkcjonalnych

Gmina Strzelce Opolskie, ze względu na jej położenie w obszarze chronionego krajobrazu Lasów Stobrawsko–Turawskich, posiada **ważne znaczenie dla ochrony systemu przyrodniczego w regionie.**

Położona jest w granicach Opolskiego Okręgu Eksploatacyjnego Surowców Węglowych, co obliguje ją m.in. do międzygminnej współpracy w zakresie wydobywania. Gmina Strzelce Opolskie leży nad zbiornikami wód podziemnych GZWP nr 333 i 335.

Gmina Strzelce Opolskie wchodzi w skład Subregionu Kędzierzyńsko–Strzeleckiego, który obejmuje swoim zasięgiem 12 gmin oraz 2 powiaty województwa opolskiego. Głównym celem Stowarzyszenia jest wspieranie i rozwijanie idei samorządu terytorialnego oraz dążenie do rozwoju społeczno-gospodarczego tworzących go jednostek.

Na terenie gminy działa Związek Powiatowo-Gminny "Jedź z Nami", który organizuje zbiorowy transport publiczny w imieniu 10 samorządów gminnych oraz powiatu strzeleckiego.

WNIOSKI

Korzystna lokalizacja gminy pozwalająca na rozwój gospodarki oraz mieszkalnictwa,

dobry poziom skomunikowania poprzez dostępność do transportu drogowego oraz kolejowego,

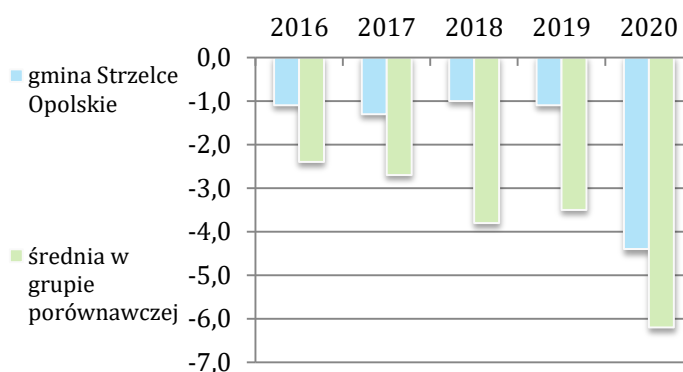
ważne znaczenie dla ochrony systemu przyrodniczego w regionie poprzez powiązania funkcjonalne,

aktywna współpraca w zakresie działalności gminy w Obszarze Funkcjonalnym Subregionu Kędzierzyńsko-Strzeleckiego.

Uwarunkowania wynikające z sytuacji demograficznej

Na przestrzeni ostatnich lat liczba ludności w gminie Strzelce Opolskie uległa nieznacznemu zmniejszeniu. Według GUS w 2020 roku teren gminy zamieszkiwało 30 269 osób. Zauważa się także **ujemne wartości przyrostu naturalnego**, jednak wartość ta jest korzystniejsza niż średnia dla grupy porównawczej, co oznacza, iż dany wskaźnik nie przyjmuje w gminie wartości krytycznych.

Wykres 2. Przyrost naturalny na 1000 ludności w gminie Strzelce Opolskie w stosunku do średniej w grupie porównawczej

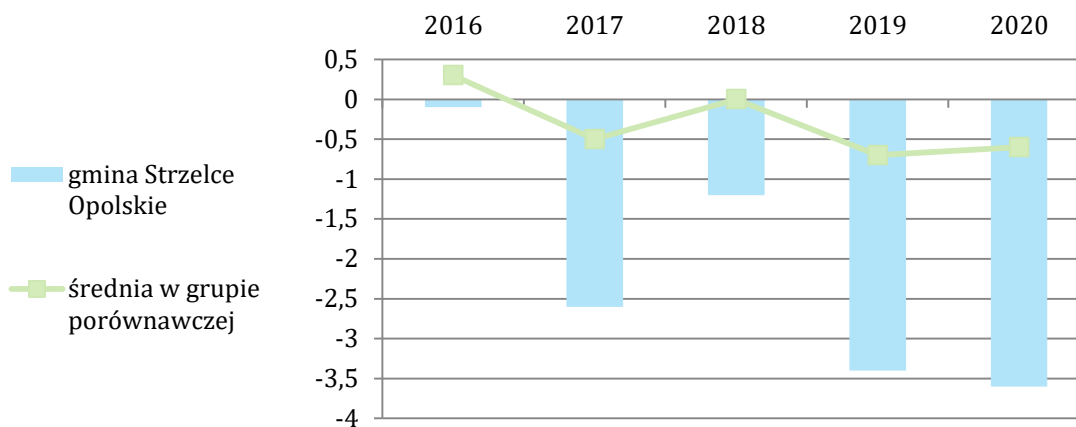

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS

Saldo migracji wewnętrznych na 1000 ludności plasuje się na niekorzystnym poziomie. Szczególnie negatywną tendencję można zauważać na przestrzeni lat 2019-2020, bowiem w tym okresie wartość salda migracji uzyskała najniższą ujemną wartość. W stosunku do średniej grupy porównawczej wartość pozostaje na niekorzystnym poziomie, mimo coraz prężniej rozwijającego się ośrodka miejskiego, jakim jest miasto Strzelce Opolskie. Potwierdzenie stanowi ujemny wskaźnik salda migracji na 1000 mieszkańców także na terenie miasta. Wśród głównych powodów

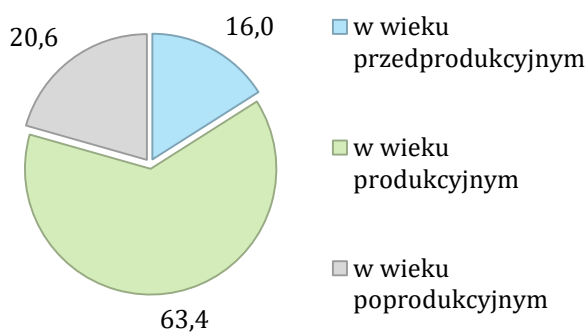
migracji wymienić można m.in. możliwości zatrudnienia odpowiadające potrzebom lokalnej społeczności oraz atrakcyjną ofertę edukacyjną szkół wyższych.

Wykres 3. Saldo migracji wewnętrznych na 1000 ludności w gminie Strzelce Opolskie w stosunku do średniej w grupie porównawczej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS

Wykres 4. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS

Udział ludności w wieku produkcyjnym w 2020 wynosił 63,4% w stosunku do ogólnej liczby ludności. Osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 16,0% ogólnej liczby ludności, natomiast osoby w wieku poprodukcyjnym – 20,6%.

Na przestrzeni lat, wzrósł udział ludności w wieku poprodukcyjnym, jednak nie odbiega on znacząco od średniej porównawczej, co oznacza,

iż w gminie nie obserwuje się znaczącego

obciążenia zjawiskiem starzejącego się społeczeństwa. Potwierdza to także współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi, który w stosunku do grupy porównawczej w ostatnich 5 latach przyjmował niższe wartości.

Na przestrzeni lat zauważyć można nieznaczny spadek udziału ludności w wieku produkcyjnym, jednak stanowi on w dalszym ciągu wartość wyższą niż średnia w grupie porównawczej.

WNIOSKI

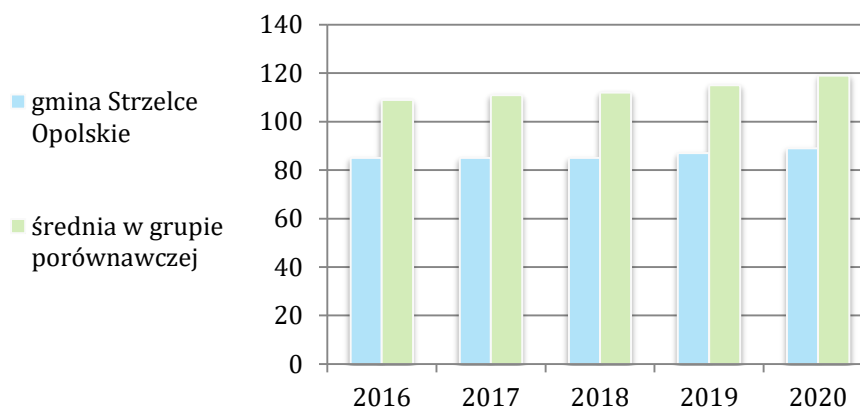
Niekorzystne wskaźniki demograficzne, w tym ujemna wartość przyrostu naturalnego oraz salda migracji,

wzrost udziału ludności w wieku poprodukcyjnym, jednakże brak znaczącego zjawiska starzejącego się społeczeństwa,

Uwarunkowania wynikające z sytuacji gospodarczej oraz kapitału społecznego

Gmina Strzelce Opolskie plasuje się na relatywnie niekorzystnej pozycji pod względem podmiotów wpisanych do rejestru na 1000 ludności. W 2020 do rejestru REGON wpisanych było 2 705 podmiotów gospodarki narodowej. Największą ich część stanowiły mikroprzedsiębiorstwa, kolejno małe przedsiębiorstwa (od 10 do 49 pracowników) oraz średnie przedsiębiorstwa powyżej 50 pracowników. W gminie zarejestrowano jedno duże przedsiębiorstwo, które liczy ponad 1000 zatrudnionych osób.

Wykres 5. Podmioty wpisane do rejestru REGON na 1000 ludności w gminie Strzelce Opolskie w stosunku do średniej w grupie porównawczej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS

Na terenie gminy znajduje się Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna, Podstrefa Gliwicka. Strefa Przemysłowa Strzelce Opolskie obejmuje obszar o łącznej powierzchni 63,3 ha i jest ona w całości zagospodarowana przez trzy zakłady należące do firmy grupy kapitałowej Kronospan. W 2021 roku na terenie gminy dostępne były trzy oferty inwestycyjne znajdujące się w Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu o łącznej powierzchni 218 ha.

W zakresie sytuacji na rynku pracy, **największą część osób pozostających bez zatrudnienia stanowili bezrobotni powyżej 50 roku życia**. W 2020 roku odsetek osób długotrwale bezrobotnych wynosił 3,7% ogólnej liczby ludności w wieku produkcyjnym. W stosunku do średniej w grupie porównawczej, **w gminie Strzelce Opolskie odsetek ten plasował się na lepszej pozycji**.

Popularnym miejscem na tle regionu, które kształtuje przedsiębiorczość w gminie jest **targowisko miejskie usytuowane przy ul. Plac Targowy w Strzelcach Opolskich**. **Należy ono do czołówki targowisk na terenie województwa opolskiego, jako jedno z najlepiej wyposażonych w niezbędne urządzenia wynikające z wymogów Sanepidu**. W najkorzystniejszych okresach na targowisku swoje towary sprzedawało ponad 400 handlowców.

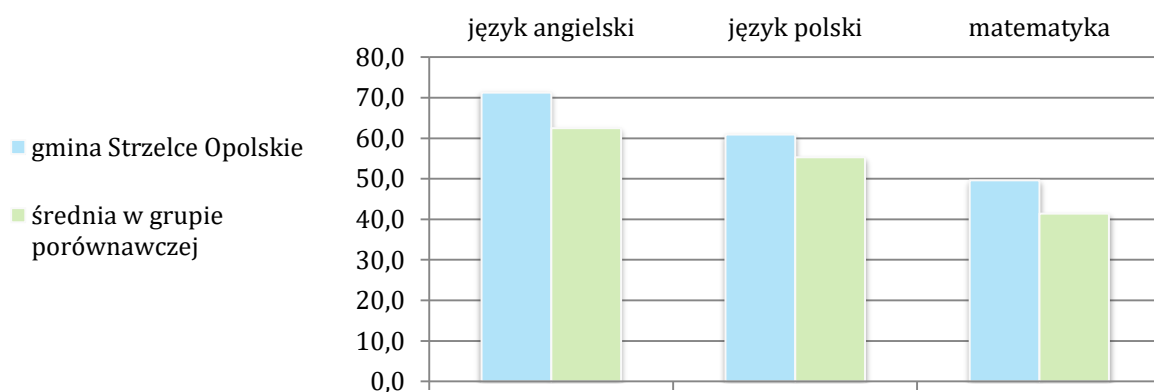
Za kształtowanie kapitału ludzkiego w gminie odpowiada m.in. 13 oddziałów przedszkolnych, 10 szkół podstawowych oraz Liceum Ogólnokształcące i Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego. Największą pod względem liczebności szkołą w 2020 roku była Publiczna Szkoła Podstawowa nr 7. W dalszej kolejności: Publiczna Szkoła Podstawowa nr 1, Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4 oraz Zespół Placówek Oświatowych w Kadłubie. Najmniejszą liczbę uczniów posiadał Zespół Placówek Oświatowych w Kalinowicach. **Słabą stroną gminy stanowi jednakże silnie rozdrobniona sieć szkolno-przedszkolna, co potwierdza duża liczba placówek o znacząco niskiej liczbie uczniów**.

Gmina w swojej strukturze posiada 1 żłobek publiczny, 3 żłobki niepubliczne oraz 1 Niepubliczny Klub Dziecięcy, do których uczęszcza łącznie 209 dzieci. Szacuje się, iż na terenie gminy mieszka 845 dzieci w wieku do 3 lat. Oznacza to, iż **miejsca w żłobkach, zarówno publicznych jak i niepublicznych zapewniają opiekę jedynie dla 24% ogólnej liczby dzieci w wieku wczesnego dzieciństwa**. Jednakże tylko

239 maluchów rodzice zgłosili do rekrutacji, z czego dla 30 (ok. 13% wszystkich chętnych) brakło miejsca. Świadczy to o niewielkim niedoborze miejsc w żłobkach na terenie gminy.

Poziom zdawalności egzaminu ósmoklasisty wśród uczniów szkół w gminie Strzelce Opolskie kształtuje się na wysokim poziomie względem średniej w grupie porównawczej. Uczniowie z gminy Strzelce Opolskie najlepsze wyniki uzyskali z języka angielskiego. Wyniki z pozostałych przedmiotów także przewyższały średnią dla grupy porównawczej.

Wykres 6. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w gminie Strzelce Opolskie w stosunku do grupy porównawczej [%]

Źródło: Ministerstwo Edukacji i Nauki

WNIOSKI

Korzystna sytuacja na rynku pracy, nie wyróżniająca się znaczącym odsetkiem osób bezrobotnych w gminie,

wysoki poziom nauczania, potwierdzony wyróżniającymi się, dobrymi wynikami z egzaminu ósmoklasisty,

rozdrobniona sieć szkolno-przedszkolna w gminie.

Uwarunkowania wynikające z kształtowania potencjału kulturowego oraz rekreacyjno-sportowego

Działalność kulturalna w gminie Strzelce Opolskie prowadzona jest przez **Strzelecki Ośrodek Kultury** (w jego siedzibie oraz 17 świetlicach) oraz przez **Miejską i Gminną Bibliotekę Publiczną** (w 5 filiach bibliotecznych). W Strzeleckim Ośrodku Kultury sprawnie działają koła zainteresowań, zespoły oraz formy zajęć stałych dla dzieci, młodzieży, a także dorosłych. Corocznie SOK organizuje wiele wydarzeń cyklicznych i imprezy okazjonalne promujące dorobek lokalnych artystów, a także inne ciekawe ekspozycje, które prezentują zbiory zaprzyjaźnionych placówek i instytucji kulturalnych. W mieście ma także siedzibę **Powiatowe Centrum Kultury wraz z biblioteką powiatową**.

Krajobraz dziedzictwa kulturowego gminy w dużej mierze kształtuje zabudowa wiejska zgrupowana w największych osadach oraz działalność związana z rolnictwem. Szczególne obiekty dziedzictwa materialnego stanowią zespoły parkowo-pałacowe, folwarczne oraz parki znajdujące się w obrębie układów urbanistycznych. **Do najcenniejszych zabytków w Strzelcach Opolskich należą: ruiny zamku, baszta-dzwonnica z XV w., drewniany kościół cmentarny, ratusz oraz ponad stuletni zespół więzienny. Poza miastem wyróżnić można: drewniany kościół w Szczepanku, pałac w Szymiszowie, piece wapiennicze z XIX w. w Ligocie oraz Pałacyk w Błotnicy Strzeleckiej.**

Szczególnie ciekawym miejscem jest również **miejski Park Renardów wraz z jego zabudową, ukształtowany w stylu angielskim i towarzyszącymi mu ruinami zamku.** Park stanowi największy obiekt rekreacyjno-wypoczynkowy na Opolszczyźnie, a jego najatrakcyjniejszym walorem jest kompozycja obejmująca nie tylko teren parku, ale także ład wokół niego, który wpisuje się w jego charakterystyczny klimat.

W gminie Strzelce Opolskie głównym zainteresowaniem turystów cieszą się przede wszystkim rowerowe i piesze szlaki turystyczne, mające długość ponad 227 km.

Rysunek 1. Strzelecki Park Renardów

Źródło: Urząd Miejski Strzelce Opolskie

Gmina dysponuje bazą obiektów sportowych pozwalających na uprawianie sportów wyczynowych, rekreacji, a także świadczenia usług z zakresu rehabilitacji. Obiekty sportowe często wymagają remontów lub rozbudowy, aby dopasować je do aktualnych standardów oraz aby sprostać rosnącej aktywności klubów, stowarzyszeń i organizacji sportowych. **Najbardziej popularnym sportem na terenie gminy jest piłka nożna.** W gminie działa 9 klubów piłkarskich, które prowadzą rozgrywki w różnych kategoriach – zarówno dla dorosłych mieszkańców, jak i dla dzieci oraz młodzieży.

WNIOSKI

Największy na Opolszczyźnie park miejski zlokalizowany na terenie gminy.

Zróżnicowana baza sportowo-rekreacyjna, w tym sprawnie działające kluby, stowarzyszenia oraz organizacje sportowe.

Uwarunkowania wynikające z aktywności obywatelskiej mieszkańców

Na terenie gminy Strzelce Opolskie prowadzi działalność ponad 50 organizacji pozarządowych (NGO). Gmina prowadzi systematyczną współpracę oraz wsparcie dla organizacji pozarządowych, które w głównej mierze realizują zadania z zakresu integracji społeczności lokalnej. Jedną z form aktywizacji mieszkańców gminy, w tym włączanie ich w proces podejmowania ważnych dla gminy decyzji jest działalność **Strzeleckiego Budżetu Obywatelskiego.**

Wzmacnianie aktywności obywatelskiej prężnie rozwijają także jednostki aktywności społecznej funkcjonujące na terenie gminy. Wśród nich znajdują się:

- Centrum Integracji Społecznej,
- Strzelecka Spółdzielnia Socjalna,
- Młodzieżowa Rada Gminy,
- Związek Harcerstwa Polskiego,
- Strzelecka Rada Seniorów,
- Klub „Senior +”,
- grupy odnowy wsi.

Współpraca Strzelc Opolskich z pięcioma zagranicznymi miastami partnerskimi koncentruje się przede wszystkim na kontaktach pomiędzy grupami mieszkańców, młodzieży, seniorów, turystów, sportowców, jednostek OSP, a nawet parafii.

WNIOSKI

Sprawnie działający Strzelecki Budżet Obywatelski,

systematyczna współpraca gminy z NGO, w tym klubami sportowymi, stowarzyszeniami oraz fundacjami.

Uwarunkowania wynikające z polityki społecznej oraz bezpieczeństwa publicznego

Zadania z zakresu pomocy osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej w gminie świadczy **Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach Opolskich**.

Najczęstszymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej rodzin, a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną w 2020 roku były: **długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, bezrobocie, ubóstwo oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych**.

W związku z tym, iż odsetek osób z niepełnosprawnościami wśród ogólnej liczby osób korzystających z pomocy społecznej w 2020 roku kształtował się na poziomie 30% ogólnej liczby beneficjentów OPS, **pomoc osobom z niepełnosprawnościami odgrywa kluczową rolę**. Gmina zapewnia w tym zakresie szerokie wsparcie, wśród którego znajdują się m.in.: mieszkania chronione, organizowane imprezy sportowe, działalność Klubu Senior+, liczne zajęcia oraz kursy integracyjne a przede wszystkim działalność **Środowiskowego Domu Samopomocy**, który świadczy pomoc osobom z zaburzeniami psychicznymi oraz niepełnosprawnością intelektualną. W Strzelcach Opolskich działa senioralny Dom Opieki Społecznej z filią w Szymiszowie. W Kadłubie mieści się Dom Pomocy Społecznej dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami intelektualnymi (chłopcy).

Ważną rolę w realizacji polityki społecznej na terenie Gminy pełni **Centrum Integracji Społecznej**. Centrum Integracji Społecznej realizuje program zatrudnienia socjalnego poprzez reintegrację społeczną i zawodową. Reintegracja zawodowa, czyli odbudowanie i podtrzymanie u osoby uczestniczącej w zajęciach w Centrum zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy, przebiega w warsztatach zawodowych. Rezultatem działalności CIS jest podjęcie pracy przez uczestników warsztatów u pracodawcy, w Centrum lub podjęcie własnej działalności gospodarczej.

W ramach działań pomocowych osoby dotknięte przemocą jak i również osoby podejrzane o stosowanie przemocy mogą korzystać z pomocy i wsparcia **Punktu Konsultacyjno- Informacyjnego** oraz **Lokalnego Punktu Pomocy Pokrzywdzonym**

Przestępstwem, w których specjaliści udzielają porad z zakresu pomocy prawnej i psychologicznej.

W ramach podstawowej opieki zdrowotnej działają niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, w: Strzelcach Opolskich, Kadłubie, Błotnicy Strzeleckiej i Rozmierzy. Poza przychodniami mieszkańcy mogą korzystać ze Szpitala Powiatowego im. prałata J. Glowatzkiego w Strzelcach Opolskich.

W Strzelcach Opolskich zlokalizowana jest **Powiatowa Komenda Policji** oraz **Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej** (z jednostką ratowniczo-gaśniczą). W gminie prężnie działa 12 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej. Trzy z nich, tj. Kadłub, Kalinowice i Strzelce Opolskie zostały włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Dwa zakłady karne znajdujące się w Strzelcach Opolskich nie mają wpływu na bezpieczeństwo publiczne. Na życie gminy więzienia oddziałują dobrymi miejscami pracy dla mieszkańców oraz kooperacją z lokalnymi firmami.

Najczęstszymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej w gminie są: długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność oraz bezrobocie,

szeroka działalność jednostek świadczących pomoc osobom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej,

pomoc osobom z niepełnosprawnościami stanowi kluczową część polityki społecznej w gminie,

znaczący wpływ jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej na podniesienie poziomu bezpieczeństwa w gminie.

Uwarunkowania wynikające ze stanu środowiska przyrodniczego

Powierzchnia gminnych obszarów chronionych wynosi ok. 30,2%, a jej wartość jest znacznie wyższa od średniej dla województwa opolskiego. Wśród form ochrony przyrody występujących na terenie gminy Strzelce Opolskie wymienia się:

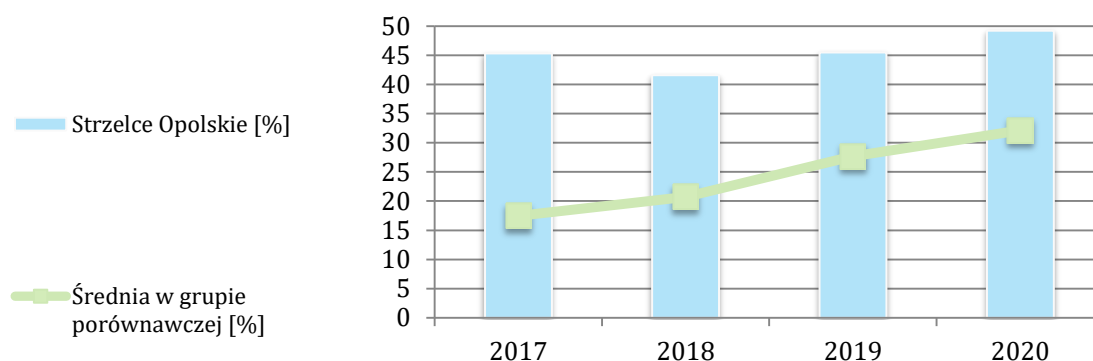
- Obszar Chronionego Krajobrazu Lasy Stobrawsko-Turawskie,
- Park Krajobrazowy Góra św. Anny wraz z jego otuliną oraz obszarem Natura 2000,
- Rezerваты Przyrody:
 - leśny „Płuźnica”,
 - roślinności kserotermicznej „Ligota Dolna”,
 - leśny „Tęczynów”,
- Pomniki przyrody.

Aby dokonywać pomiarów stanu jakości powietrza na terenie gminy zlokalizowana jest mobilna stacja pomiarowa, której wyniki wykorzystuje się w Rocznej Ocenie Jakości Powietrza w Województwie Opolskim.

Mimo występującej na obszarze gminy stosunkowo dużej powierzchni terenów czynnych biologicznie, odnotowuje się niekorzystne wartości jakości powietrza. **Największą część emitowanego CO₂ do atmosfery w gminie, stanowią paliwa opałowe** wykorzystywane w gospodarstwach domowych, a także **emisja pochodząca ze środków transportu. Najbardziej narażonym na skutki emisji antropogenicznej obszarem na terenie gminy jest miasto Strzelce Opolskie.**

Stopień wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w gminie na przestrzeni lat rośnie. **Na jej terenie funkcjonuje zmodernizowana mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków, oparta na odnawialnym pozyskiwaniu energii poprzez biogaz.** W gminie nie identyfikuje się dużych gospodarstw rolnych, wykorzystujących biomasę bądź biogaz, jednak ich wykorzystywanie w przyszłości jest szczególnie istotne ze względu na dużą powierzchnię lasów oraz gruntów leśnych możliwych do pozyskiwania biomasy.

Wykres 7. Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów zebranych w gminie Strzelce Opolskie – w stosunku do średniej w grupie porównawczej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS

Szczególnie wyróżniającym się aspektem funkcjonowania gminy jest spójny **oraz zintegrowany system gospodarowania odpadami**. Gmina wyróżnia się na tle innych jednostek samorządu terytorialnego w zakresie selektywnej zbiórki odpadów.

Gmina posiada również **relatywnie dobry poziom zwodociągowania**. W stosunku do grupy porównawczej procent zwodociągowania gminy jest wyższy niż średnia w analizowanych jednostkach samorządu terytorialnego, natomiast skanalizowania – niższy. **Na przestrzeni lat zwiększyła się długość czynnej sieci gazowej**. Zarejestrowano także wzrost czynnych przyłączy do budynków ogółem (mieszkalnych i niemieszkalnych) oraz niewielki wzrost odbiorców gazu.

Duży udział terenów czynnych biologicznie w gminie,

spójny oraz zintegrowany system gospodarowania odpadami w gminie, pozwalający na racjonalne odzyskiwanie oraz recykling surowców wtórnych,

niekorzystna jakość powietrza spowodowana głównie paliwami opałowymi wykorzystywanymi w gospodarstwach domowych oraz emisją pochodzącą ze środków transportu.

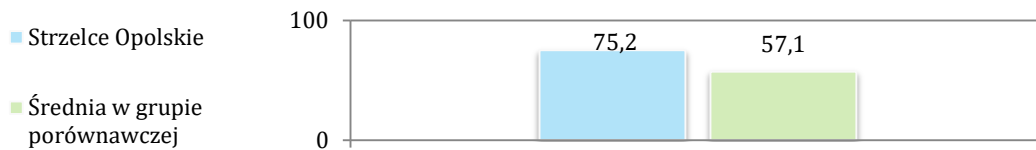
Uwarunkowania wynikające z kształtowania przestrzeni

W gminie Strzelce Opolskie wyróżnia się pięć głównych obszarów dla rozwoju polityki przestrzennej, na które składają się:

- **Turystyka i Rekreacja** – pod względem wzmocnienia funkcji turystyczno-rekreacyjnej obszaru gminy umożliwiającej wielofunkcyjny rozwój jednostek osadniczych, na bazie istniejących walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych,
- **Usługi** – poprzez rozwój usług zapewniających obsługę ludności lokalnej oraz ponadlokalnej,
- **Mieszkalnictwo** – dzięki utrzymaniu rozwoju mieszkalnictwa w centralnej części obszaru gminy przy dostosowaniu jego formy oraz stopnia rozwoju do warunków i wymogów ochrony środowiska przyrodniczego, a także podnoszenie standardów zamieszkania, z preferencją jego koncentracji w: mieście Strzelce Opolskie, wsi Szczepanek, Dziewkowice oraz Rożniątów, a także wsiach Szymiszów, Kalinowice, Sucha, Rozmierka, Kadłub i Błotnica Strzelecka,
- **Aktywność gospodarcza** – w zakresie produkcji, budownictwa, gospodarki magazynowej, logistyki, obsługi transportu, a także handlu hurtowego, z dostosowaniem form i koncentracji do istniejących warunków środowiska przyrodniczego,
- **Rolnictwo** – utrzymanie i rozwój rolnictwa dostosowanego do istniejących warunków naturalnych i wymogów ochrony przyrody.

Aspektem wyróżniającym gminę na tle grupy porównawczej jest jej powierzchnia pokryta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, co świadczy m.in. o racjonalnym zarządzaniu polityką przestrzenną w gminie.

Wykres 8. Udział powierzchni objętej obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego powierzchni ogółem w gminie Strzelce Opolskie w stosunku do średniej w grupie porównawczej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS

W gminie wyróżnia się także dwa podstawowe obszary funkcjonalno-przestrzenne:

- Obszary otwarte
 - obszary systemu ekologicznego,
 - obszary wspomagające system ekologiczny.
- Obszary osadnicze
 - obszary mieszkaniowe,
 - obszary usługowe,
 - obszary gospodarcze,
 - obszary zieleni w zabudowie.

Teren gminy Strzelce Opolskie wyróżnia się bardzo urozmaiconymi glebami. Użytki rolne zajmują ok. 58% ogólnej jej powierzchni. Według danych statystycznych w gminie występuje ponad 600 gospodarstw, z czego kilkadziesiąt przekracza powierzchnię 100 ha. **Obserwowalna jest tendencja do powiększania powierzchni gospodarstw dużych i likwidacji mniejszych,** w których gospodarowanie nie jest uzasadnione ekonomicznie. **Powierzchnia lasów na obszarze gminy wynosi blisko 30% jej powierzchni.**

WNIOSKI

Wysoki odsetek powierzchni pokryty miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego,

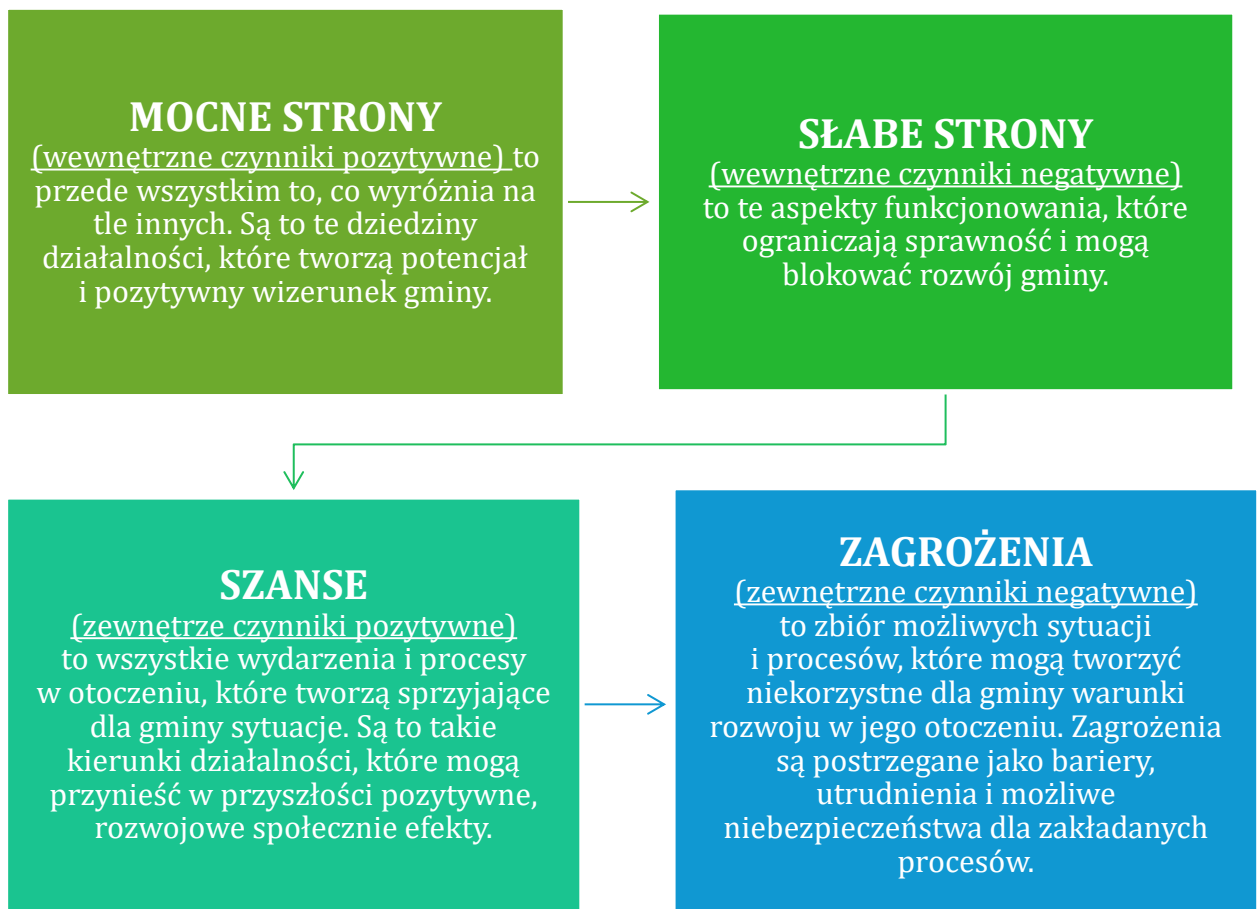
tendencja do powiększania powierzchni dużych gospodarstw rolnych na rzecz likwidacji mniejszych,

wysoki udział powierzchni lasów.

3. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT to kompleksowa metoda służąca badaniu otoczenia gminy oraz analiza jej wewnętrznych uwarunkowań. Prowadzona jest w układzie czterech grup czynników wyodrębnionych na podstawie analizy zjawisk podzielonych na zewnętrzne oraz wewnętrzne czynniki. Analiza SWOT to analiza sił i słabości na tle otoczenia, badanego przez pryzmat szans i zagrożeń, jakie mogą mieć istotny wpływ na przebieg procesów rozwojowych. W gminie Strzelce Opolskie wyodrębniono słabe oraz mocne strony jednostki samorządu terytorialnego jako czynniki wewnętrzne, na które gmina ma bezpośredni wpływ oraz czynniki zewnętrzne, czyli szanse i zagrożenia, które w dłuższej perspektywie czasu mogą znacząco oddziaływać na rozwój gminy, jednak władze lokalne nie mają nad nimi bezpośredniej kontroli.

**GRUPY CZYNNIKÓW W METODZIE SWOT SĄ DEFINIOWANE
W NASTĘPUJĄCY SPOSÓB:**

MOCNE STRONY	Oddzia- ływanie ²	SŁABE STRONY	Oddzia- ływanie
1. Multimodalność transportowa gminy, łącząca w sobie wysoki dostęp do transportu drogowego oraz transportu kolejowego.	4	1. Brak obwodnicy Strzelec Opolskich, co wpływa na zmniejszenie bezpieczeństwa ruchu drogowego, a także na wzrost zanieczyszczenia powietrza i poziomu hałasu w mieście.	4
2. Realizowany w gminie autorski program budowy mieszkań „Twoje M”.	3	2. Rozdrobniona sieć szkół oraz przedszkoli, zauważalna przede wszystkim w strukturze finansowej gminy.	2
3. Przeważający odsetek gminy pokryty miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.	2	3. Niezadowalająca jakość powietrza, szczególnie w obszarze miasta Strzelce Opolskie.	2
4. Funkcjonowanie Związku Powiatowo-Gminnego „Jedź z Nami” pełniącego rolę organizatora publicznego transportu zbiorowego.	2	4. Niewystarczająca jakość infrastruktury sportowej, która niedostosowana jest do bogatej oferty oferowanej przez kluby i stowarzyszenia.	4
6. Wysokie wsparcie dla osób z niepełnosprawnościami oraz dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez działające jednostki wsparcia.	3	5. Niekorzystna wartość wskaźników demograficznych tj. saldo migracji wewnętrznych oraz zewnętrznych.	4
7. Zlokalizowana na terenie gminy Specjalna Strefa Ekonomiczna oraz systematycznie poszerzająca się oferta nowych terenów inwestycyjnych.	4	6. Emigracja zarobkowa mieszkańców - głównie z obszarów wiejskich.	3
8. Wysoki poziom nauczania, potwierdzony wynikami w egzaminach zewnętrznych wśród uczniów szkół.	2	7. Niewystarczająca ilość mieszkań na terenie gminy.	3
9. Funkcjonowanie Strzeleckiego Budżetu Obywatelskiego, jako narzędzia do szerzenia aktywności obywatelskiej wśród społeczności lokalnej.	2	8. Niski poziom aktywności społecznej wśród młodzieży.	2
10. Rozwinięta sieć jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej.	2	9. Niski poziom skanalizowania obszarów wiejskich.	3
11. Atrakcyjność przyrodnicza i kulturowa.	2		

²Poszczególnym czynnikom przypisano odpowiednią wagę w zależności od oceny ich oddziaływania na rozwój gminy (1 – słabe oddziaływanie, 2 – średnie oddziaływanie, 3 – silne oddziaływanie, 4 – bardzo silne oddziaływanie).

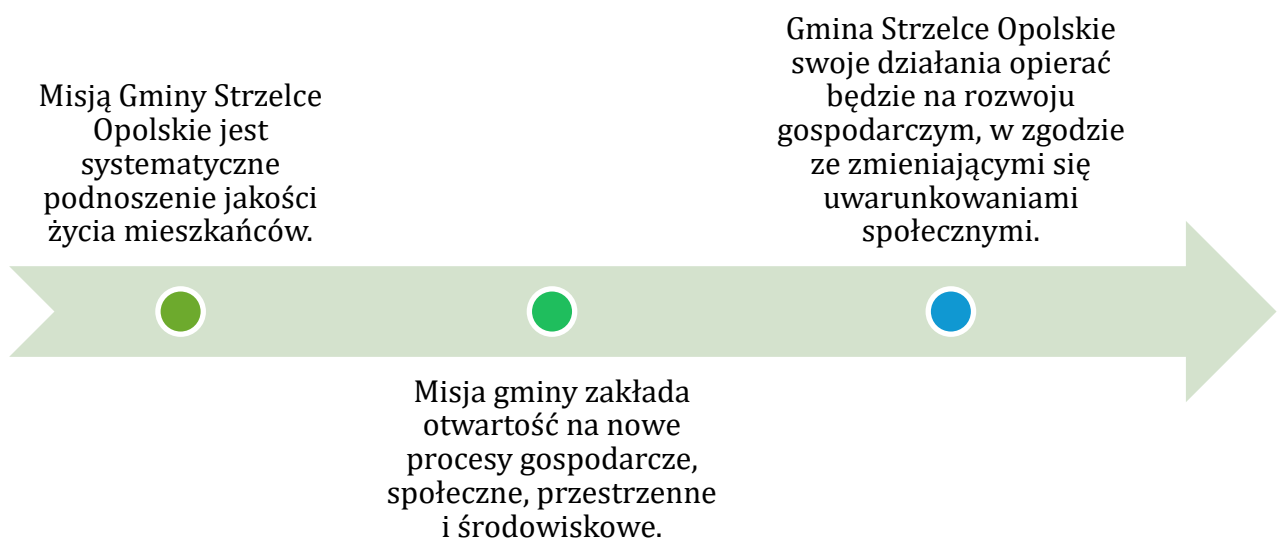
12. Lokalizacja dwóch zakładów karnych w mieście, które są solidnymi pracodawcami oraz zleceniodawcami dla lokalnych firm.	1		
SZANSE	Oddzia- ływanie	ZAGROŻENIA	Oddzia- ływanie
1. Budowa obwodnicy przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad skutkująca rozładowaniem ruchu w regionie, a także poprawą jakości powietrza.	4	1. Starzejące się społeczeństwo – rosnąca liczba osób w wieku poprodukcyjnym.	2
2. Sąsiedztwo aglomeracji śląskiej jako szansa na powiązania gospodarcze, a także pozyskiwanie potencjalnych inwestorów.	2	2. Rosnące koszty przygotowania oraz realizacji poszczególnych inwestycji.	2
3. Dostępność zewnętrznych środków krajowych oraz zagranicznych.	3	3. Wzrost zainteresowania podjęciem zatrudnienia poza regionem, a także poza obszarem kraju, które skutkować może zwiększającą się migracją.	3
4. Wzrost zainteresowania zewnętrznymi inwestorów regionem opolskim.	3	4. Braki kadrowe na rynku pracy.	3
5. Wzrost udziału odnawialnych źródeł energii, którego skutkiem będzie poprawa jakości powietrza.	2	5. Niestabilne przepisy związane z finansami samorządowymi.	4
6. Wzrost zainteresowania ludzi młodych zamieszkaniem na terenie gminy oraz większa aktywność lokalnych deweloperów, spowodowane bliskością wielu zakładów pracy.	3	6. Utrzymujące się zjawisko wyuczonej bezradności wśród osób korzystających ze wsparcia.	2
7. Dalszy rozwój Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Strzelcach Opolskich – jednej z największych w województwie szkół branżowych.	2		
8. Aktywizacja ludności napływowej na rynku pracy.	2		

4. MISJA

Strategia Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie powstała w związku ze zmieniającymi się uwarunkowaniami wewnętrznymi oraz zewnętrznymi gminy i potrzebą dalszego planowania jej rozwoju strategicznego. Zadaniem dokumentu jest zhierarchizowanie oraz skonkretyzowanie działań samorządu terytorialnego na rzecz kształtowania zrównoważonego rozwoju w gminie.

W związku z powstaniem tak ważnego dokumentu strategicznego na poziomie lokalnym, gmina zwiększy możliwość pozyskiwania środków pomocowych krajowych oraz zagranicznych, jakość oraz poziom życia społeczności lokalnej, a także zaspokoi potrzeby mieszkańców, we współpracy ze wszystkimi jednostkami organizacyjnymi oraz pomocniczymi gminy.

Misją gminy Strzelce Opolskie jest:

5. WIZJA

Wizja gminy służy do opisu obrazu gminy w relatywnie odległej przyszłości. Przedstawia stan, który chcemy uzyskać w najbardziej korzystnych warunkach rozwoju. Wyznacza ona określony punkt orientacyjny.

6. KIERUNKI ROZWOJU

Stworzeniu poniższych kierunków rozwoju przyświeca cel odniesienia się do głównego celu strategii jakim jest **wzrost konkurencyjności gminy na tle regionu, przy jednoczesnym zachowaniu szeroko pojętej współpracy terytorialnej, poprzez rozwój gospodarczy, społeczny, przestrzenny oraz środowiskowy.**

Aby planowanie strategiczne przeprowadzone być mogło w sposób kompleksowy, cele strategiczne utożsamiono z poszczególnymi celami operacyjnymi, a następnie kierunkami działań, zwanymi także zadaniami. Ukazanie skali planowanych zadań obrazują oczekiwane rezultaty planowanych działań oraz odpowiednio nadane im wskaźniki.

Tabela 1. Struktura oraz hierarchia celów w Strategii Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie

Cel główny			
Cel główny: wzrost konkurencyjności gminy na tle regionu, przy jednoczesnym zachowaniu szeroko pojętej współpracy terytorialnej, poprzez rozwój gospodarczy, społeczny, przestrzenny oraz środowiskowy			
Cele strategiczne			
Cel 1. Gmina otwarta na mieszkańca	Cel 2. Gmina otwarta na gospodarkę	Cel 3. Gmina otwarta na środowisko	Cel 4. Gmina otwarta na przestrzeń
Cele operacyjne			
1.1. Gmina konkurencyjna w zakresie sportu i rekreacji	2.1. Gmina konkurencyjna w zakresie gospodarki	3.1. Gmina w zgodzie z jakością powietrza	4.1. Gmina o wysokiej jakości infrastruktury technicznej
1.2. Gmina świadcząca wysokiej jakości usługi w zakresie pomocy społecznej	2.2. Gmina o wysokim kapitale społecznym	3.2. Gmina dbająca o zasoby środowiska przyrodniczego	4.2. Gmina z doskonałą dostępnością komunikacyjną
1.3. Gmina o wysokiej jakości bezpieczeństwa	2.3. Gmina o wysokim potencjale dla rozwoju przedsiębiorczości	3.3. Gmina ze spójną gospodarką komunalną	4.3. Gmina dbająca o kształtowanie polityki przestrzennej
1.4. Gmina w zgodzie z aktywnością obywatelską	2.4. Gmina z nowoczesnym rolnictwem	3.4. Gmina proekologiczna	4.4. Gmina z atrakcyjną ofertą mieszkaniową
1.5. Gmina o wysokim dostępie do zdrowia publicznego			4.5. Gmina o wysokim potencjale dziedzictwa kulturowego

CEL 1. GMINA OTWARTA NA MIESZKAŃCA

Otwartość na potrzeby mieszkańców oznacza zaangażowanie gminy w takich sferach, jak: pomoc społeczna – poprzez systematyczne wspieranie osób dotkniętych trudną sytuacją życiową oraz pomoc osobom z niepełnosprawnościami i seniorom; organizowanie czasu wolnego – poprzez zwiększanie dostępu do kultury i rekreacji, rozwijanie pasji oraz zainteresowań społeczności lokalnej; bezpieczeństwo – realizowane głównie przez policję, zawodową i ochotniczą straż pożarną, zakłady opieki zdrowotnej; aktywność obywatelska – poprzez wzmacnianie więzi społecznych oraz zwiększanie zaangażowania mieszkańców w podejmowanie ważnych dla rozwoju gminy decyzji.

CEL STRATEGICZNY 1. GMINA OTWARTA NA MIESZKAŃCA	Cel operacyjny	Kierunki działań w zakresie celu operacyjnego
	1.1. Gmina konkurencyjna w zakresie sportu i rekreacji	1.1.1. Systematyczna promocja imprez oraz gminnej oferty w zakresie sportu, rekreacji i wypoczynku.
		1.1.2. Modernizacja oraz budowa nowych obiektów sportowych, ze szczególnym uwzględnieniem przestrzeni dopasowanych do potrzeb młodzieży.
		1.1.3. Wspieranie organizacji pozarządowych w ich działalności w zakresie sportu i rekreacji.
		1.1.4. Adaptacja terenów zielonych na przestrzenie publiczne z funkcjami sportu, rekreacji oraz wypoczynku.
		1.1.5. Zwiększenie długości oraz atrakcyjności ścieżek i szlaków pieszo-rowerowych.
		1.1.6. Zwiększanie dostępności do sportu i rekreacji dla osób starszych oraz osób z niepełnosprawnościami.
	1.2. Gmina świadcząca wysokiej jakości usługi w zakresie pomocy społecznej	1.2.1. Pomoc osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym oraz rodzinom w kryzysie.
		1.2.2. Wspieranie i umocnienie warunków sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny.

		1.2.3. Rozwinięcie systemów wsparcia oraz poradnictwa dla osób starszych oraz osób z niepełnosprawnościami.
	1.3. Gmina o wysokiej jakości bezpieczeństwa	1.3.1. Lobbowanie na rzecz budowy obwodnicy w ciągu drogi krajowej nr 94 dla zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego w mieście Strzelce Opolskie.
		1.3.2. Wspieranie zarządców dróg w modernizacji układów komunikacyjnych z oświetleniem przejść dla pieszych i przejazdów dla rowerzystów.
		1.3.3. Rozwijanie systemu monitoringu w gminie wraz z jego bieżącą modernizacją.
		1.3.4. Zwiększenie ilości patroli policji, szczególnie na obszarach narażonych na czyny zabronione.
		1.3.5. Kontynuowanie współpracy z Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej oraz wspieranie gminnych jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej.
		1.3.6. Systematyczna kontrola przeciwpowodziowa.
	1.4. Gmina w zgodzie z aktywnością obywatelską	1.4.1. Zwiększanie partycypacji społecznej na rzecz środowisk lokalnych poprzez organizację spotkań konsultacyjnych dotyczących obecnie występujących problemów.
		1.4.2. Zapewnienie możliwości udziału osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym starszych oraz z niepełnosprawnościami, w życiu społecznym gminy.
		1.4.3. Systematyczny rozwój Strzeleckiego Budżetu Obywatelskiego z możliwością tworzenia dodatkowych, wzorowanych na nim, programów wsparcia.
		1.4.4. Wspieranie lokalnych organizacji pozarządowych i wolontariatu oraz promocja dobrych praktyk działalności społecznej.
		1.4.5. Rozszerzenie współpracy międzyinstytucjonalnej w zakresie działań profilaktycznych oraz aktywizujących społeczność lokalną.

	1.5. Gmina o wysokim poziomie zdrowia publicznego	1.5.1. Pomoc w doposażaniu placówek świadczących usługi z zakresu opieki zdrowotnej.
		1.5.2. Zapewnienie bezpieczeństwa sanitarnego w miejscach publicznych na terenie gminy.
		1.5.3. Zwiększanie dostępności do usług rehabilitacyjnych, głównie dla osób starszych oraz dla osób z niepełnosprawnościami.
	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	
	• Wyeksponowanie kultury sportu i rekreacji jako jednego z kluczowych elementów atrakcyjności gminy na tle regionu. • Zwiększenie jakości usług w zakresie pomocy społecznej. • Polepszenie sytuacji dziecka i rodziny. • Ograniczenie dysfunkcji społecznych występujących w rodzinie. • Spadek liczby osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. • Zwiększenie bezpieczeństwa na terenie gminy, szczególnie w zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego. • Lepsze przygotowanie służb na wypadek klęsk żywiołowych. • Zwiększenie liczby mieszkańców biorących udział w konsultacjach społecznych, ankietach, głosowaniach itp. • Zwiększenie liczby osób, z grup zagrożonych marginalizacją, korzystających z gminnej oferty usługowej, kulturalnej i rekreacyjnej. • Podniesienie jakości usług medycznych i rehabilitacyjnych świadczonych na terenie gminy.	

CEL 2. GMINA OTWARTA NA GOSPODARKĘ

Podstawą rozwoju danego obszaru będzie przede wszystkim zwiększanie dostępności oraz atrakcyjności terenów inwestycyjnych w gminie, kształcenie społeczności pod potrzeby lokalnego rynku pracy, rozwój przedsiębiorczości, a także unowocześnianie rolnictwa.

CEL STRATEGICZNY 2. GMINA OTWARTA NA GOSPODARKĘ	Cel operacyjny	Kierunki działań w zakresie celu operacyjnego
	2.1. Gmina konkurencyjna w zakresie gospodarki	2.1.1. Inwestycje w infrastrukturę techniczną na terenach inwestycyjnych.
		2.1.2. Promocja istniejących terenów inwestycyjnych, w tym poprzez Polską Agencję Inwestycji i Handlu oraz Katowicką Specjalną Strefę Ekonomiczną.
		2.1.3. Systematyczna współpraca z inwestorami na terenie gminy.
		2.1.4. Wspieranie wdrażania innowacyjnych rozwiązań w zakresie działalności gospodarczej oraz nowych form przetwarzania odpadów.
	2.2. Gmina o wysokim kapitale społecznym	2.2.1. Optymalizacja sieci szkolno-przedszkolnej w gminie.
		2.2.2. Modernizacja infrastruktury oświatowej.
		2.2.3. Wspieranie dostępności do edukacji przedszkolnej, w tym poprzez przebudowę i przekwalifikowanie obiektów gminnych.
		2.2.4. Wspieranie szkół ponadpodstawowych w rozwijaniu przyszłościowych kierunków kształcenia.
		2.2.5. Promocja edukacji zawodowej we współpracy z przedsiębiorstwami oraz Powiatowym Urzędem Pracy.
		2.2.6. Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży dotkniętych problemami społecznymi i zdrowotnymi oraz zagrożonych różnymi formami wykluczenia.

	2.3. Gmina o wysokim potencjale dla rozwoju przedsiębiorczości	2.3.1. Prowadzenie działań w zakresie zwiększania kompetencji mieszkańców, w tym zawodowych i cyfrowych.
		2.3.2. Współpraca z instytucjami ds. zatrudnienia w zakresie analiz rynku pracy.
		2.3.3. Podejmowanie działań wspierających na rynku pracy osoby z niepełnosprawnościami.
		2.3.4. Tworzenie warunków dla rozwoju lokalnych usług oraz gastronomii.
		2.3.5. Wyważona polityka podatkowa gminy.
		2.3.6. Wspieranie instytucji otoczenia biznesu oraz organizacji przedsiębiorców.
	2.4. Gmina wspierająca działalność rolniczą	2.4.1. Wzrost dostępności infrastruktury sanitarnej na obszarach wiejskich.
		2.4.2. Promocja miejscowych gospodarstw rolnych oraz lokalnych produktów.
		2.4.3. Wspieranie modernizacji gospodarstw rolnych oraz przejmowania ich przez młodych rolników.
	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	
	• Zwiększenie konkurencyjności gminy na tle regionu względem atrakcyjnych terenów inwestycyjnych. • Zwiększenie liczby inwestorów rozpoczynających współpracę oraz działalność na terenie gminy. • Racjonalizacja kosztów funkcjonowania gminnej oświaty. • Zwiększenie zainteresowania kształceniem zawodowym. • Zniwelowanie ograniczeń w dostępie uczniów z grup zagrożonych marginalizacją do pełnej oferty gminnych szkół i przedszkoli. • Zwiększenie kompetencji klasy kreatywnej na rynku pracy. • Wzmocnienie postaw przedsiębiorczych wśród społeczności. • Zwiększenie liczby lokalnych przedsiębiorców. • Wzrost znaczenia rolnictwa na terenie gminy.	

CEL 3. GMINA OTWARTA NA ŚRODOWISKO

Cel zakłada ograniczenie negatywnego wpływu człowieka na degradację środowiska przyrodniczego, z wykorzystaniem wszystkich dostępnych metod na poziomie gminy, które będą dbać o adaptację do zmian klimatycznych oraz zapobiegać pogłębianiu się zjawiska zanieczyszczenia środowiska przyrodniczego. Odpowiednim narzędziem będzie m.in. systematyczne zwiększanie wykorzystywania odnawialnych źródeł energii, a także uświadamianie społeczności lokalnej w temacie szerokich działań proekologicznych.

CEL STRATEGICZNY 3. GMINA OTWARTA NA ŚRODOWISKO	Cel operacyjny	Kierunki działań w zakresie celu operacyjnego
	3.1. Gmina w zgodzie z jakością powietrza	3.1.1. Budowa obwodnicy oraz dróg przelotowych celem odsunięcia ruchu samochodowego od obszaru miejskiego.
		3.1.2. Wspieranie działań związanych z wymianą źródeł ciepła na bardziej ekologiczne.
		3.1.3. Systematyczne zwiększanie obszarów zielonych oraz wdrażanie rozwiązań z zakresu korytarzy ekologicznych.
		3.1.4. Systematyczny monitoring w zakresie jakości powietrza atmosferycznego oraz spalania niedozwolonych substancji w gospodarstwach domowych.
	3.2. Gmina dbająca o zasoby środowiska przyrodniczego	3.2.1. Systematyczny monitoring oraz ochrona udokumentowanych oraz potencjalnych zasobów naturalnych.
		3.2.2. Współpraca instytucjonalna w zakresie zarządzania lasami oraz nasadzeń zlokalizowanych w obszarze gminy.
		3.3.3. Ochrona gleb o najwyższym potencjalne oraz klasie bonitacyjnej, szczególnie w obszarach o wzmożonej bądź planowanej działalności rolniczej.
		3.2.4. Stabilizowanie warunków wodnych oraz racjonalne gospodarowanie wodami opadowymi, w tym wdrażanie małej retencji.

		3.2.5. Systematyczne usuwanie odpadów z terenów cennych przyrodniczo.
		3.2.6. Zwiększanie ilości tablic informacyjnych o istniejących walorach przyrodniczych gminy.
	3.3. Gmina ze spójną gospodarką komunalną	3.3.1. Systematyczne monitorowanie systemu gospodarowania odpadami oraz wpływu składowiska odpadów na środowisko.
		3.3.2. Zwiększenie ilości punktów gromadzenia odpadów oraz rekultywacja dzikich wysypisk śmieci.
		3.3.3. Aktywna promocja działań z zakresu selektywnej zbiórki odpadów.
		3.3.4. Wspieranie działań mających na celu zapobieganie powstawania większej ilości odpadów.
	3.4. Gmina proekologiczna	3.4.1. Wzmacnianie świadomości ekologicznej mieszkańców.
		3.4.2. Poprawa efektywności energetycznej budynków gminnych.
		3.4.3. Wdrażanie rozwiązań z zakresu ekologicznego transportu oraz promocja komunikacji autobusowej i rowerowej.
		3.4.4. Wdrażanie rozwiązań z zakresu odnawialnych źródeł energii, szczególnie na budynkach użyteczności publicznej.
	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	
	• Poprawa jakości powietrza w gminie. • Zwiększenie dostępności do obszarów zielonych poprawiających jakość powietrza atmosferycznego. • Zmniejszenie degradacji środowiska przyrodniczego na obszarze gminy. • Zmniejszenie ilości produkowanych odpadów komunalnych na terenie gminy.	

- Wzrost udziału odpadów zebranych selektywnie w relacji do ogółu odpadów.
- Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców skutkujące większą dbałością społeczności lokalnej o środowisko przyrodnicze.
- Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie gminy.

CEL 4. GMINA OTWARTA NA PRZESTRZEŃ

Realizacja omawianego celu strategicznego opierać się będzie na szeroko rozumianym kształtowaniu przestrzeni w gminie. Wdrażane działania będą zakładać systematyczną poprawę jakości infrastruktury technicznej, doskonalenie rozwiązań z zakresu wysokiej jakości transportu publicznego, a także dostępności komunikacyjnej (sieć mobilna, sieć internetowa). „Gmina otwarta na przestrzeń” zakłada racjonalne prowadzenie polityki przestrzennej, w tym prawidłowe kształtowanie ładu przestrzennego, a także podnoszenie atrakcyjności mieszkaniowej gminy, odpowiadającej na potrzeby mieszkańców oraz ludności napływowej.

CEL STRATEGICZNY 4. GMINA OTWARTA NA PRZESTRZEŃ	Cel operacyjny	Kierunki działań w zakresie celu operacyjnego
	4.1. Gmina o wysokiej jakości infrastruktury technicznej	4.1.1. Rozbudowa oraz modernizacja infrastruktury technicznej na terenie gminy.
		4.1.2. Poprawa stanu oraz budowa nowych dróg gminnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą.
		4.1.3. Wdrażanie rozwiązań z zakresu energooszczędnego i inteligentnego oświetlenia ulicznego.
		4.1.4. Zwiększanie ilości miejsc postojowych z uwzględnieniem stacji ładowania pojazdów elektrycznych, szczególnie na obszarze miasta.
		4.1.5. Systematyczne uzbrajanie terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz terenów inwestycyjnych.
	4.2. Gmina z doskonałą dostępnością komunikacyjną	4.2.1. Podejmowanie dalszych działań zmierzających do rozpoczęcia przez rząd procesu inwestycyjnego budowy obwodnicy miasta w ciągu drogi krajowej nr 94.
		4.2.2. Racjonalna budowa nowych ciągów pieszo-rowerowych.

		4.2.3. Wdrażanie działań z zakresu Smart City, w tym inteligentnego monitoringu ruchu drogowego.
		4.2.4. Zwiększanie znaczenia sieci kolejowej, a także terenów w okolicy dworca kolejowego w Strzelcach Opolskich oraz stacji w Szymiszowie i w Błotnicy Strzeleckiej.
		4.2.5. Zorganizowanie transportu publicznego na terenie miasta w oparciu o tabor zeroemisyjny.
	4.3. Gmina dbająca o kształtowanie przestrzeni	4.3.1. Kompleksowe podejście do planowania przestrzennego, w tym działania na rzecz zachowania zwartości zabudowy jako modelu uzasadnionego ekonomicznie.
		4.3.2. Rekultywacja terenów pokopalnianych i poprodukcyjnych.
		4.3.3. Zwiększanie na terenie miasta ilości oraz jakości zieleni urządzonej, w tym parków kieszonkowych.
		4.3.4. Systematyczne likwidowanie barier architektonicznych dla osób starszych oraz osób z niepełnosprawnościami.
		4.3.5. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów w mieście oraz na wioskach.
	4.4. Gmina z atrakcyjną ofertą mieszkaniową	4.4.1. Zwiększenie ilości mieszkań w gminie, w tym mieszkań komunalnych i chronionych.
		4.4.2. Poprawa stanu technicznego budynków mieszkalnych wraz z termomodernizacją.
		4.4.3. Wspieranie budownictwa wielorodzinnego poprzez udostępnianie i uzbrajanie terenów oraz kontynuację gminnego programu Twoje M.
		4.4.4. Zapewnianie dobrej dostępności komunikacyjnej na obszarach zurbanizowanych.

4.5. Gmina o wysokim potencjale dziedzictwa kulturowego	4.5.1. Opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji, pomocnego w zakresie ubiegania się o środki zewnętrzne, w tym na odnowę zabytków.
	4.5.2. Przebudowa, modernizacja i rozwój infrastruktury Strzeleckiego Ośrodka Kultury.
	4.5.3. Promocja walorów gminy poprzez wykorzystanie nowoczesnych narzędzi internetowych, a także wydawnictw oraz nośników zewnętrznych.
	4.5.4. Organizowanie wydarzeń kulturalnych, związanych z dziedzictwem kulturowym gminy, skierowanych zarówno do mieszkańców, jak i turystów.
	4.5.5. Współpraca ze związkami międzygminnymi i organizacjami pozarządowymi w zakresie uatrakcyjnienia oferty turystycznej i kulturalnej.
	4.5.6. Rozwój kontaktów z miastami partnerskimi w obszarach kultury, sportu, turystyki, edukacji i działalności organizacji pozarządowych.
	Oczekiwane rezultaty planowanych działań
• Zwiększenie liczby domostw podłączonych do sieci wodociągowo-kanalizacyjnej, gazowej, internetowej itp. • Zwiększenie obszarów przygotowanych do budowy domów i zakładów. • Poprawa przepustowości dróg, usprawnienie czasu przejazdu przez gminę, a także poprawa łączności komunikacyjnej gminy z regionem. • Wzrost znaczenia dostępności infrastruktury kolejowej w zakresie przewozu pasażerskiego. • Zwiększenie atrakcyjności przestrzennej gminy. • Zwiększenie ilości terenów zurbanizowanych na terenie gminy. • Uatrakcyjnienie obszarów mieszkalnych. • Zwiększenie potencjału istniejącego dziedzictwa kulturowego. • Poszerzenie i podniesienie jakości oferty kulturalnej i turystycznej na terenie gminy.	

7. KONCEPCJA ROZWOJU FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEGO GMINY

Koncepcja rozwoju funkcjonalno-przestrzennego gminy służy zobrazowaniu jej funkcjonowania i rozwoju do roku 2030 w oparciu o zbiór podstawowych założeń, zasad oraz relacji. Uwarunkowania przestrzenne rozwoju gminy zostały stworzone poprzez analizę istniejących uwarunkowań osadniczych oraz komunikacyjnych wraz ze zwróceniem szczególnej uwagi na uwarunkowania środowiskowe. Model powstał w oparciu o założenia dokumentów wykonawczych na poziomie lokalnym oraz ponadlokalnym, uwzględniających zasady kształtowania polityki przestrzennej w mieście.

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej stworzony został w oparciu o elementy stanowiące aspekty struktury gminy, takie jak:

- System przyrodniczy,
- System osadniczy,
- System transportowy,
- Kluczowe elementy budujące potencjał ponadregionalny i przewagi konkurencyjne gminy,
- Zidentyfikowane obszary wymagające rozwiązania sytuacji problemowej,
- Rekomendacje w zakresie kształtowania polityki przestrzennej gminy.

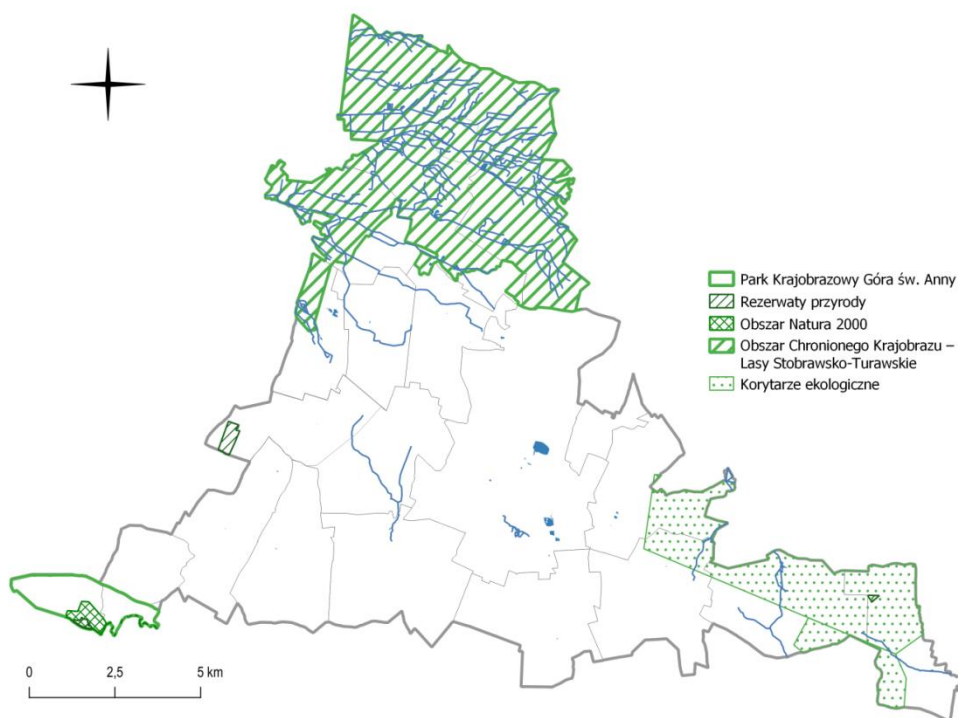
Strzelce Opolskie, ze względu na pełnienie roli miasta powiatowego, a także regionalnego ośrodka przemysłowo-usługowego, wymagają stworzenia koncepcji rozwoju funkcjonalno-przestrzennego, uwzględniającej wyżej wskazane kluczowe uwarunkowania. Gmina jako jednostka samorządu terytorialnego, stanowi obszar o szczególnych walorach krajobrazowych, a także terenach dających możliwość kształtowania przedsiębiorczości na jej terenie. Bardzo ważną rolę odgrywa także układ transportowy, co wyraźnie należy wskazać na poniższym modelu, a także zewnętrzne powiązania funkcjonalne, zarówno w relacji sołectw gminnych a miastem Strzelce Opolskie, gmina oraz sąsiadujące jednostki terytorialne, gmina a województwo, gmina a region, aż wreszcie powiązania ponadregionalne oraz międzynarodowe.

7.1. SYSTEM PRZYRODNICZY

System przyrodniczy gminy Strzelce Opolskie stanowi kluczowy zasób w zakresie ochrony, utrzymania, rozwoju i wzmacniania walorów środowiskowych. Wpływa on także na kształtowanie jakości życia mieszkańców, w tym dostępu do środowiska przyrodniczego. Podstawę systemu przyrodniczego gminy stanowi Park Krajobrazowy Góra. Św. Anny, a także rozległy obszar chronionego krajobrazu – lasy Stobrawsko-Turawskie. W związku z powyższym gmina wyróżnia się m.in. dużymi walorami florystycznymi.

Gmina charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem walorów przyrodniczych, a także stopniem antropopresji³, czyli jakiej walory te są poddane. Na obszarze gminy występuje duża ilość, jak i powierzchnia obszarów zdegradowanych i przekształconych na wskutek eksploatacji surowców naturalnych. W związku z powyższym, krajobraz gminy w większości narażony jest na pogarszanie się jego ładu przestrzennego.

Rysunek 2. System przyrodniczy gminy

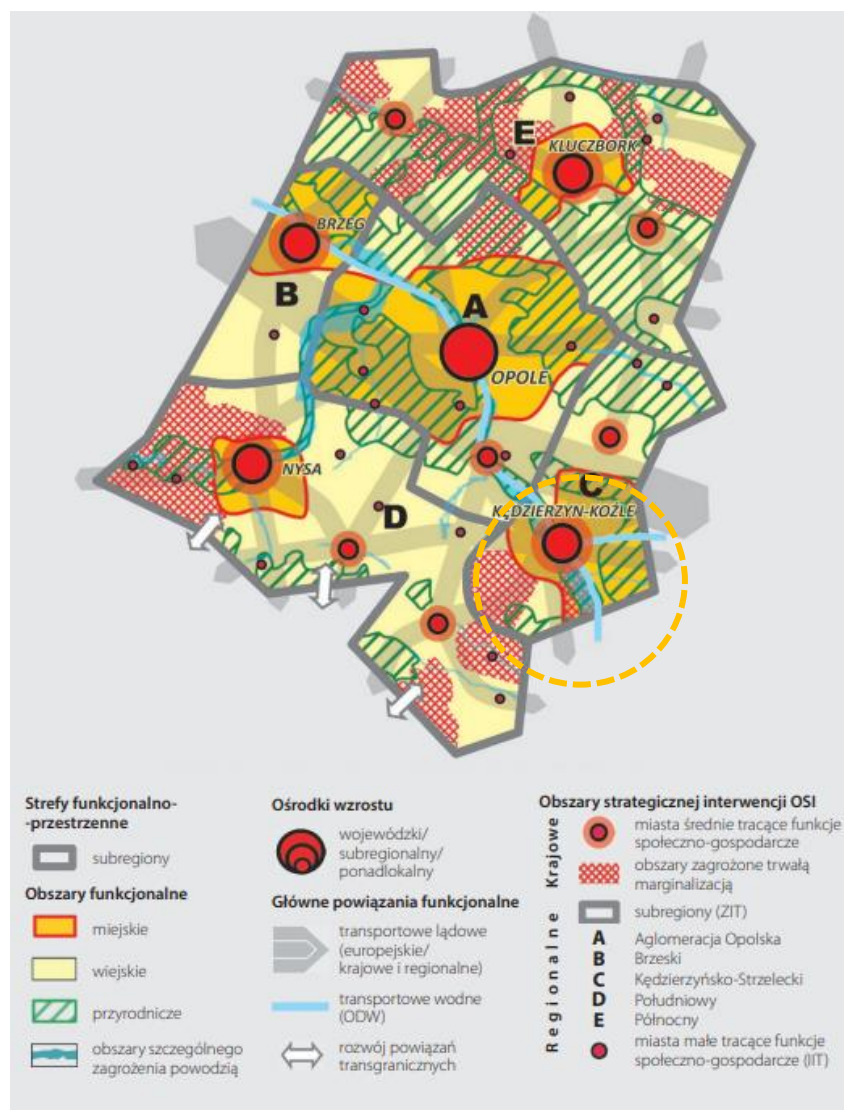
Źródło: Opracowanie własne

³ Ogół działań człowieka (zarówno planowych i przypadkowych) mających wpływ na środowisko przyrodnicze.

7.2. SYSTEM OSADNICZY

Sieć osadniczą gminy tworzą miasto Strzelce Opolskie i 22 sołectwa wiejskie. Koncentrują one 3% mieszkańców województwa opolskiego. W strukturze funkcjonalnej województwa wyróżniają się strefy w zakresie rozwoju społeczno-gospodarczego, których główne ośrodki osadnicze dysponują potencjałem oddziaływującym na znaczną jego część. W związku z powyższym, w obszarze gminy Strzelce Opolskie znajduje się węzeł struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa opolskiego, którym jest miasto Strzelce Opolskie jako ośrodek ponadlokalny.

Rysunek 3. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa opolskiego – synteza

Źródło: Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego. Opolskie 2030

Gmina charakteryzuje się czytelną hierarchią osadniczą, w której identyfikuje się cztery główne poziomy:

- **Wielofunkcyjny gminny ośrodek usługowy z elementami usług ponadlokalnych** – identyfikowany jako miasto o potencjale gospodarczym wynikającym m.in. ze znajdujących się na jego obszarze usług ponadlokalnych, które zapewniają obsługę społeczności lokalnej regionu, a także mieszkańców sołectw zlokalizowanych na terenie gminy.
- **Wspomagający miasto ośrodek usług o rozszerzonym zakresie** – pełniący rolę uzupełniającą, stymulującą miasto do ciągłego rozwoju. Na jego obszarze lokują się usługi, ściśle współpracujące z usługami zlokalizowanymi w mieście.
- **Sołectwa wyposażone w usługi podstawowe** – uzupełniają ośrodki wspomagające, m.in. pełniąc rolę przekazników usług, które znajdują się w ośrodkach posiadających usługi o rozszerzonym zakresie.
- **Sołectwa wyposażone w usługi elementarne** – sołectwa zapewniające podstawowe usługi dla mieszkańców zamieszkujących na ich obszarze.

W związku z powyższym, poszczególne ośrodki mają za zadanie kształtować sferę funkcjonalno-przestrzenną gminy. Wśród nich wyodrębnia się:

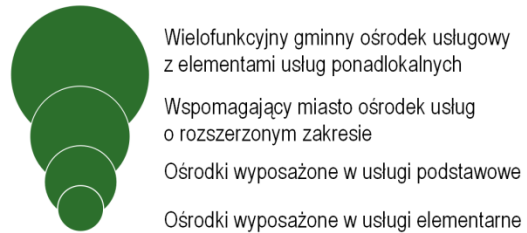
Tabela 2. Poziom hierarchii osadniczej gminy Strzelce Opolskie

Poziom hierarchii osadniczej	Zadania poszczególnych poziomów
Wielofunkcyjny gminny ośrodek usługowy z elementami usług ponadlokalnych	• Stymulowanie rozwoju społeczno-gospodarczego gminy, • Koncentracja usług dla mieszkańców całego regionu, • Kształtowanie konkurencyjnej gospodarki na tle regionu, • Kształtowanie powiązań międzyregionalnych oraz ponadregionalnych.
Wspomagający miasto ośrodek usług o rozszerzonym zakresie	• Wspieranie wielofunkcyjnego ośrodka, poprzez wybrane, uzupełniające działalności istotne dla mieszkańców zamieszkujących teren gminy.
Sołectwa wyposażone w usługi podstawowe	• Stymulowanie ośrodków wspomagających, poprzez realizowanie działalności istotnych dla mieszkańców poszczególnych obszarów, szczególnie tych zlokalizowanych najbliżej wyżej wskazanych ośrodków.
Sołectwa wyposażone w usługi elementarne	• Koncentracja podstawowych usług dla mieszkańców zlokalizowanych na obszarze wyodrębnionych sołectw.

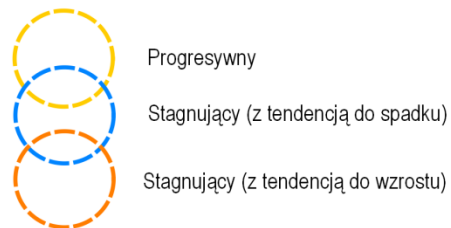
Źródło: Opracowanie własne

Rysunek 4. Sieć osadnicza gminy Strzelce Opolskie

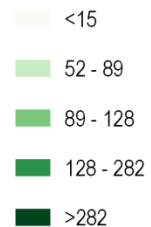
FUNKCJA W HIERARCHII USŁUG PUBLICZNYCH

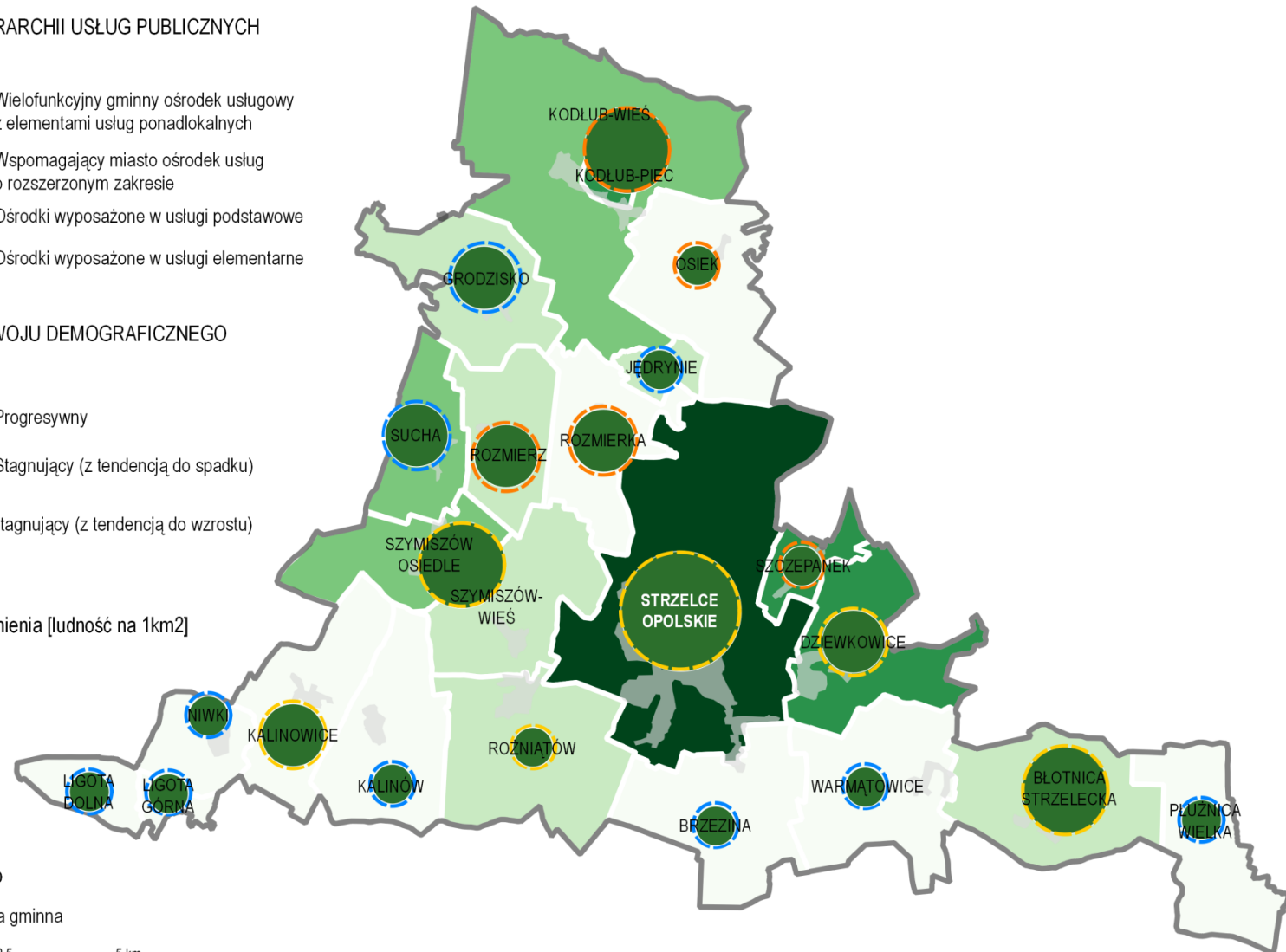
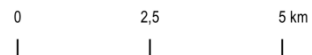
KIERUNEK ROZWOJU DEMOGRAFICZNEGO

Gęstość zaludnienia [ludność na 1km²]

Mieszkalnictwo

W przypadku sołectw Szymiszów Osiedle, Szymiszów-Wieś oraz Kadłub Piec, Kadłub Wieś hierarchia w sieci osadniczej jest taka sama dla dwóch zlokalizowanych obok siebie miejscowości

Źródło: Opracowanie własne na podstawie SUIKZP

7.3. SYSTEM TRANSPORTOWY

Potrzeby komunikacyjne mieszkańców gminy Strzelce Opolskie zaspokajane są przez dwa systemy komunikacyjne – kolejowy i drogowy. Dla terenu gminy podstawową rolę pełni system drogowy, a system kolejowy stanowi uzupełnienie systemu transportowego. Z kolei, dla miasta Strzelce Opolskie, oba ww. systemy pełnią rolę równorzędną.

System drogowy odgrywa najistotniejszą rolę w obsłudze komunikacyjnej mieszkańców miasta i gminy, a sieć drogowa jest bardzo dobrze rozwinięta, przez co zapewnia dogodne powiązania z ośrodkami wyższego rzędu (Opolem, Wrocławiem, Katowicami, Bytomiem i Gliwicami), a także ze wszystkimi sołectwami gminy. Na system drogowy składają się przede wszystkim drogi krajowe o znaczeniu międzyregionalnym oraz drogi regionalne.

Miasto Strzelce Opolskie oraz południowa i centralna część gminy położone są na przebiegu trzeciego paneuropejskiego korytarza Transeuropejskiej Sieci Transportowej, integrującej kraje Unii Europejskiej ze wschodem Europy. Wysokim walorem gminy jest jej bliskie położenie w zasięgu oddziaływania autostrady A4. Przez gminę przebiegają drogi krajowe, mające zasadnicze znaczenie dla powiązań komunikacyjnych w skali kraju. Istotnym ograniczeniem systemu transportowego gminy jest brak obwodnicy Strzelec Opolskich.

Przez obszar gminy przebiegają także dwie linie kolejowe, w tym linia 132 zapewniająca powiązania międzynarodowe. Dworzec w mieście Strzelce Opolskie stanowi istotny punkt dostępu mieszkańców gminy do komunikacji kolejowej, a jego okolice są ważnym miejscem integracji środków transportu prywatnego oraz zbiorowego.

Najważniejsze elementy infrastruktury transportowej gminy wraz z ich funkcją przedstawia poniższa tabela.

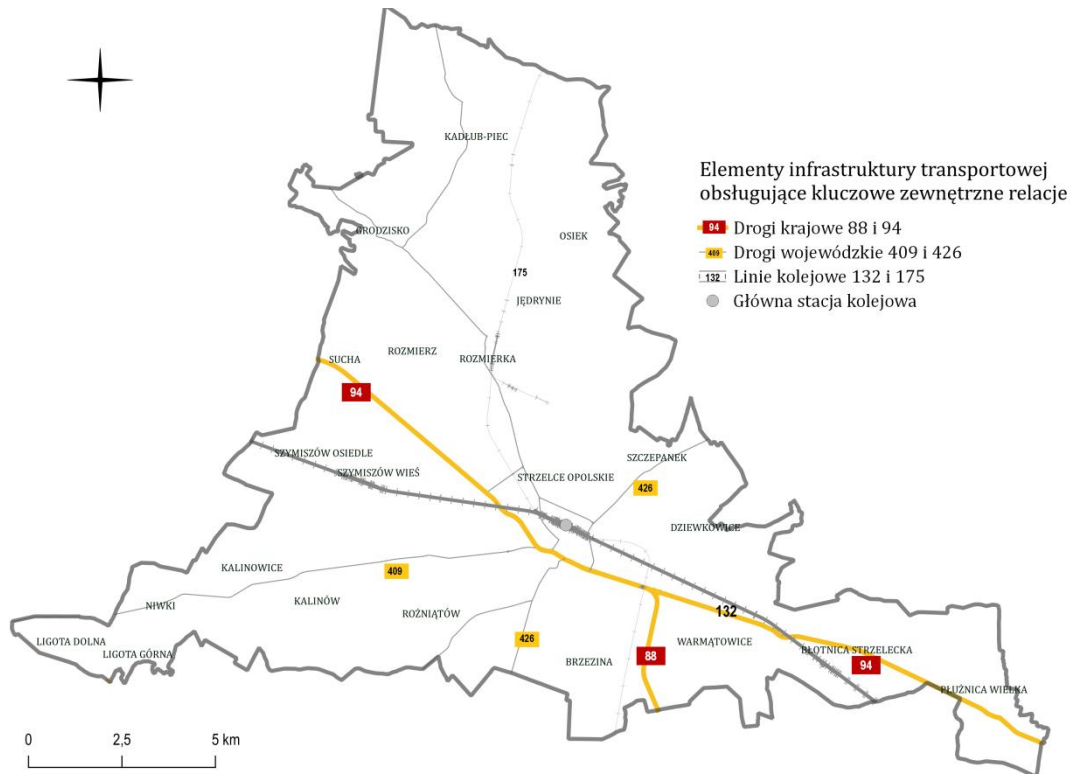
Tabela 3. Najważniejsze elementy infrastruktury transportowej gminy Strzelce Opolskie

Najważniejsze elementy infrastruktury transportowej w gminie	Funkcja
Droga krajowa nr 94	Droga o powiązaniach zewnętrznych miasta i gminy w relacji Krzywa – Chojnów – Legnica – Prochowice – Wrocław – Brzeg – Opole – Strzelce Opolskie - Pyskowice – Bytom – Sosnowiec – Olkusz - Kraków – Balice. Przebiega przez miejscowości: Sucha, Strzelce Opolskie (centrum miasta), Warmątowice, Błotnicę Strzelecką i Płużnicę. Droga o znaczeniu dla powiązań komunikacyjnych miasta z miastami wojewódzkimi (Opolem, Wrocławiem, Katowicami i Krakowem). Droga jest elementem paneuropejskiego korytarza transportowego C – E30 i stanowi najważniejszą oś komunikacyjną dla powiązań zewnętrznych gminy.
Droga krajowa nr 88	Droga o powiązaniach zewnętrznych miasta i gminy w relacji Strzelce Opolskie – Nogawczyce – Gliwice – Bytom. Droga stanowi dojazd do autostrady A4 (węzeł Nogawczyce). Droga o znaczeniu dla powiązań komunikacyjnych miasta z miastami wojewódzkimi (Opolem, Wrocławiem, Katowicami i Krakowem).
Linia kolejowa nr 132	Magistralna linia kolejowa I klasy, w relacji Bytom – Strzelce Opolskie – Opole – Wrocław. Linia posiada istotne znaczenie dla międzynarodowego ruchu osobowego i towarowego. Zapewnia miastu i gminie powiązania w kierunku wschodnim przez Katowice-Kraków z Ukrainą oraz w kierunku zachodnim przez Wrocław – Zieloną Górę z Berlinem, a poprzez Legnicę z Lipskiem – Frankfurt.
Linia kolejowa nr 175	Linia kolejowa, w relacji Kłodnica – Strzelce Opolskie – Fosowskie – Kluczbork. Linia nieczynna, na sporej długości rozebrana. Funkcjonuje tylko krótki fragment Strzelce Opolskie – Rozmierka (strefa ekonomiczna).
Droga wojewódzka nr 426	Droga wojewódzka w relacji Kędzierzyn-Koźle – Leśnica – Strzelce Opolskie – Zawadzkie. Droga o zasadniczym znaczeniu dla powiązań komunikacyjnych miasta w układzie regionalnym, w tym szczególnie z sąsiednimi miastami powiatowymi. Droga zapewnia powiązania z drogą krajową 38 z polsko-czeskim przejściem granicznym oraz z węzłem autostradowym Olszowa. Przebiega przez miejscowości Szczepanek i Strzelce Opolskie.
Droga wojewódzka nr 409	Droga wojewódzka w relacji Dębina – Krapkowice - Strzelce Opolskie. Droga o zasadniczym znaczeniu dla powiązań komunikacyjnych miasta w układzie regionalnym, w tym szczególnie z sąsiednimi miastami powiatowymi. Droga

prowadzi ruch przez tereny zabudowane miasta Strzelce Opolskie. Przebiega przez miejscowości Strzelce Opolskie, Roźniatów, Kalinowice, Kalinów, Niwki i Ligotę Dolną.

Źródło: Opracowanie własne

Rysunek 5. System transportowy gminy Strzelce Opolskie

Źródło: Opracowanie własne

W modelu identyfikuje się kluczowe elementy budujące potencjał ponadregionalny oraz przewagę konkurencyjną gminy, kluczowe inwestycje, a także bariery bądź problemy wyodrębnione w strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy. Stanowią one szczególnie istotne miejsca, obiekty czy dziedziny w zakresie jej rozwoju. Zagadnienia, które mogły zostać przedstawione w sposób przestrzenny umieszczone zostały na rysunku, natomiast pozostałe elementy znalazły się w jego części opisowej.

7.4. KLUCZOWE ELEMENTY BUDUJĄCE POTENCJAŁ PONADREGIONALNY I PRZEWAGI KONKURENCYJNE GMINY

Na modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej wskazano elementy budujące ponadregionalny potencjał gminy. Wśród nich wyodrębniono obszary oraz miejsca jako znaczące dla rozwoju regionu.

- **Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna (Podstrefa Gliwicka)** – obszar gminy, w którym w chwili obecnej rozwija się funkcja przemysłowa. Głównym inwestorem w wyżej wskazanej strefie jest Koncern Kronospan. Teren ten zlokalizowany jest w doskonałym obszarze skomunikowania, posiadając dostęp do dwóch głównych dróg krajowych łączących gminę z resztą regionu oraz kraju. Jako kluczowe sfery działalności rozwijanej na obszarze Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej KSSE należy uznać przemysł, logistykę oraz składowanie i magazynowanie. Obszar ten jest szczególnie ważnym elementem, w zakresie rozwoju gospodarczego gminy oraz regionu, w tym zapewnianiu miejsc pracy, rozwoju centrów logistycznych, podnoszeniu jakości terenów inwestycyjnych czy zwiększaniu znaczenia przemysłu na terenie województwa.
- **Strzelecki Park Przemysłowy** – na terenie wsi Warmętowice oraz Brzezina powołany został Strzelecki Park Przemysłowy o powierzchni 700 ha. Ponad 200 ha jego powierzchni, stanowi ofertę inwestycyjną Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu, przeznaczoną pod strategiczne dla kraju inwestycje. W chwili obecnej teren nie został zainwestowany, jednak poprzez swoje położenie oraz dostępność do infrastruktury technicznej, posiada wysoki potencjał dla jego zagospodarowania.
- **Park Krajobrazowy „Góra Św. Anny”** – szczególnie ważnym elementem dla gminy Strzelce Opolskie jest Park Krajobrazowy zlokalizowany w południowo-zachodniej części. Zajmuje on wraz z otuliną 6% powierzchni gminy. Główna część Parku mieści się w sąsiedniej gminie Leśnica. Ze względu na walory kulturowe i religijne, miejsce to zyskało rangę międzynarodową. Park Krajobrazowy jest węzłem o znaczeniu ponadregionalnym, stanowiący potencjał dla rozwoju turystyki na obszarze województwa.

- **Obszar chronionego krajobrazu „Lasy Stobrawsko-Turawskie”** – największy w województwie obszar chroniony, obejmujący także północną część gminy Strzelce Opolskie. Głównymi jego walorami są wielkoprzestrzenne tereny zróżnicowanych gatunkowo i siedliskowo lasów. Stanowią one fragmenty dawnej Puszczy Śląskiej, jednej z kilkunastu pozostałości dawnych puszczy polskich. Obszar chronionego krajobrazu, poza funkcją przyrodniczo-ochronną, pełni również funkcje turystyczno-rekreacyjną.
- **Dworzec Kolejowy w Strzelcach Opolskich** – jest istotnym na obszarze gminy, punktem dostępu mieszkańców do komunikacji kolejowej, a jego okolice są ważnym miejscem integracji środków transportu (prywatnego i zbiorowego).

7.5. KLUCZOWE INWESTYCJE

Poniższe kluczowe inwestycje zostały wskazane, jako mające największy wpływ na rozwój gminy Strzelce Opolskie, których realizacja przyczyni się do osiągnięcia zaplanowanych celów strategicznych i operacyjnych. Realizacja przedsięwzięć nie wymienionych na modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej dotyczyć będzie całego obszaru gminy.

- **Budowa obwodnicy miasta** – inwestycja realizowana w ramach rządowych programów przez instytucje centralne, przy wsparciu samorządu gminnego.
- **Budowa wielorodzinnych budynków mieszkalnych** – m.in. kontynuacja gminnego programu Twoje M.
- **Rozbudowa i przebudowa sieci wodno-kanalizacyjnych** na terenach wiejskich.
- **Rewitalizacja zdegradowanych przestrzeni w gminie Strzelce Opolskie.**
- **Inwestycje w infrastrukturę drogową** – zgodnie z gminnym Planem Rozwoju Sieci Drogowej.
- **Modernizacja kompleksu pływackiego Centrum Rekreacji Wodnej i Sportu.**
- **Modernizacja obiektu socjalno-administracyjnego.**
- **Remonty i modernizacja energetyczna budynków komunalnych** – wraz z rewitalizacją terenów wokół nich.
- **Retencjonowanie wód na terenie gminy Strzelce Opolskie.**

- **Rewitalizacja Parku Renardów** – jako wizytówki turystycznej gminy oraz przestrzeni rekreacyjnej, z której mieszkańcy miasta korzystają najczęściej.
- **Przebudowa Stadionu Miejskiego z dostosowaniem do wybranych dyscyplin lekkoatletycznych** – wraz z budową oświetlenia treningowego i rozbudową pawilonu socjalno-administracyjnego.
- **Rozwój nowoczesnego oświetlenia miejskiego** – wraz z systemem inteligentnego sterowania oświetleniem ulicznym.
- **Budowa ścieżek rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą** – m.in. w ramach programu „Rowerem do pracy, po zakupy i po zdrowie”.
- **Utworzenie komunikacji miejskiej** – w oparciu o autobusy zeroemisyjne.
- **Likwidacja nieekologicznych źródeł ciepła** – m.in. poprzez gminne programy dotacji do wymiany systemów ogrzewania.

7.6. ZIDENTYFIKOWANE OBSZARY WYMAGAJĄCE ROZWIĄZANIA SYTUACJI PROBLEMOWEJ

Wyodrębnia się również obszary wymagające szczególnego wsparcia w zakresie kumulacji negatywnych zjawisk przestrzennych. Wśród nich wyodrębniono m.in. **obszary szczególnego zagrożenia hałasem**, w obrębie których odnotowano przekroczenia, dotyczące przede wszystkim obszarów zurbanizowanych znajdujących się w mieście Strzelce Opolskie, wzdłuż drogi nr 94. W związku z tym, iż całkowita eliminacja hałasu pochodzącego ze źródeł komunikacyjnych jest niemożliwa, planuje się działania mające na celu zmniejszenie zasięgu oraz poziomu jego oddziaływania. Do planowanych w tym zakresie działań należeć mogą m.in.: wymiana nawierzchni, budowa nowych i podwyższenie istniejących ekranów akustycznych, właściwe planowanie przestrzenne polegające na odsuwaniu linii zabudowy dla budynków i terenów podlegających ochronie akustycznej od jezdni, przy jednoczesnym dopuszczeniu budowy budynków o innych funkcjach, które stanowić będą naturalny ekran akustyczny dla budynków chronionych.

W Planie zagospodarowania województwa opolskiego, wskazano, iż **gmina Strzelce Opolskie znalazła się w obszarach występowania konfliktów przestrzennych związanych z eksploatacją surowców mineralnych**. Oznacza to, że dochodzić może do nieprawidłowego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenów w skutek

niedostosowania ich do endogenicznych cech obszarów. Taka sytuacja wpływać może niekorzystnie na biosferę oraz bezpieczeństwo i jakość życia mieszkańców.

Strzelce Opolskie znalazły się na liście średnich miast w Polsce tracących funkcje społeczno-gospodarcze.

7.7. REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ

W związku z przedstawionymi uwarunkowaniami, wskazano rekomendacje w zakresie kształtowania polityki przestrzennej ułatwiające zagospodarowanie oraz dbanie o ład przestrzenny gminy. Rekomendacje te stworzono w oparciu o aktualne zapisy Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego określające podstawowe zasady rozwoju przestrzeni gminnej.

Wśród szczególnie ważnych obszarów, tożsamyh z założeniami Strategii, wyodrębniono tereny takie jak:

➤ **Strefa zabudowy śródmiejskiej**

Strefa obejmuje obszar śródmieścia rozumianego jako funkcjonalne centrum miasta cechujące się koncentracją funkcji centro twórczych, zwartą, intensywną zabudową, historycznym układem urbanistycznym oraz ukształtowaną zabudową pierzei ulicznych.

Ustalenia i rekomendacje

- wyodrębnienie zabytkowych parków, które włącza się do strefy zieleni,
- planowanie ruchu pieszego z uwzględnieniem potrzeb osób niepełnosprawnych, w tym z dopuszczeniem wyłączenia części dróg z ruchu pojazdów samochodowych, ze szczególnym uwzględnieniem kluczowych obiektów i punktów węzłowych,
- kształtowanie placów, ciągów pieszych, terenów zieleni oraz dróg dojazdowych jako przestrzeni publicznych, w tym o charakterze wielofunkcyjnym,
- koncentrację funkcji centrotwórczych,
- planowanie równorzędności funkcji usługowych i mieszkaniowych na obszarach mieszkaniowo-usługowych,
- wdrażanie działań związanych z rewitalizacją danego obszaru,

- uwzględnianie ochrony zabytków i dziedzictwa kulturowego oraz przyrody,
- ochronę układu urbanistycznego „Stare Miasto”,
- utrzymanie istniejącego obszaru usług publicznych specjalnych stanowiącego zakład karny,
- projektowanie i zagospodarowanie terenów dróg, parkingów i placów publicznych w sposób umożliwiający retencję wód opadowych,
- utrzymanie i ochronę istniejącego drzewostanu,
- dążenie do stopniowej likwidacji funkcji produkcyjnej.

➤ **Strefa zwartej zabudowy miasta**

Strefa obejmuje miasto w granicach terenów zabudowy mieszkaniowej o planowanym wielofunkcyjnym rozwoju, którego celem jest zaspokojenie podstawowych i ponadpodstawowych potrzeb mieszkańców.

Ustalenia i rekomendacje

- rozmieszczenie funkcji usług podstawowych stanowiących uzupełnienie obszarów zamieszkania w sposób zapewniający równomierny dostęp dla mieszkańców,
- rozmieszczenie funkcji usług ponadpodstawowych poza obszarami zamieszkania, w sposób zapewniający dobry dostęp komunikacyjny, w sąsiedztwie głównych dróg układu komunikacyjnego,
- rozmieszczenie obszarów o funkcji usługowo-produkcyjnej zapewniających dojazd w sposób niepowodujący zwiększenia obciążenia ruchem dzielnic mieszkaniowych,
- utrzymanie i ochrona istniejącego drzewostanu na terenach publicznych,
- sukcesywne przygotowanie nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową,
- zagęszczanie i etapowanie zabudowy,
- uzupełnianie luk w istniejącej zabudowie, następnie stopniowe wyznaczanie nowych terenów pod zabudowę,
- rozbudowa systemu ciągów pieszych i pieszko-rowerowych oraz ścieżek,

➤ **Strefa zwartej zabudowy wsi**

Strefa obejmuje obszary zwartej zabudowy wiejskiej.

Ustalenia i rekomendacje

- wyodrębnienie zabytkowych parków, które włącza się do strefy zieleni,
- rozwój wielofunkcyjny polegający na współistnieniu funkcji mieszkaniowych, funkcji usług podstawowych, nieuciążliwej produkcji rolnej oraz nieuciążliwej produkcji i rzemiosła,
- wdrażanie działań z zakresu uzbrojenia w infrastrukturę techniczną, w tym kanalizację sanitarną,
- ochrona zabytków i dziedzictwa kulturowego oraz wyznaczonych stref ochrony konserwatorskiej układu przestrzennego wsi,
- ochrona przyrody, w tym utrzymanie i odnawianie drzewostanu w parkach, wzdłuż dróg oraz na innych terenach publicznych,
- uwzględnianie przebiegu korytarzy ekologicznych przy lokalizacji zabudowy.

➤ **Strefa usługowa**

Obszary mieszkaniowe z przewagą zabudowy jednorodzinnej zlokalizowane głównie poza obszarem zwartej zabudowy miasta.

Ustalenia i rekomendacje

- wdrażanie działań mających na celu priorytetyzację funkcji usługowych nad przemysłowymi,
- lokalizacja funkcji usług podstawowych i ponadpodstawowych,
- lokalizacja obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²,
- pełne uzbrojenie w infrastrukturę techniczną, w tym kanalizację sanitarną,
- zachowanie dostępności pieszej i pieszo-rowerowej obszaru, w szczególności w zakresie powiązań obszarów zamieszkania z głównymi punktami węzłowymi.

➤ Strefa przemysłowa

Obejmuje obszary związane z produkcją przemysłową, eksploatacją kopalin, produkcją energii, w tym energii odnawialnej, obszary infrastruktury technicznej.

Ustalenia i rekomendacje

- lokalizacja w danej strefie przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko,
- promowanie w danej strefie lokalizacji inwestycji z zakresu zaawansowanych technologii oraz logistyki,
- lokalizacja urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii,
- ochrona stanu i jakości wód podziemnych, w tym w szczególności poprzez ograniczenie odpompowania wód w wyniku prowadzonej działalności górniczej.

➤ Tereny zieleni

Strefa obejmuje obszary zieleni urządzonej i wód, pełniących funkcję rekreacyjną, sportową, dydaktyczną, kulturową i sanitarną.

Ustalenia i rekomendacje

- ochrona zasobów przyrody i wód,
- ochrona korytarzy ekologicznych przed zabudową,
- ochrona drzewostanu,
- rozwój bazy sportowo-rekreacyjnej,
- rozwój usług kultury, turystyki, gastronomii,
- zachowanie pełnej dostępności pieszej i pieszo-rowerowej, w szczególności w zakresie powiązań z obszarami zamieszkania,
- lokalizacja zbiorników małej retencji.

➤ **Strefa rolniczej przestrzeni produkcyjnej**

Strefa obejmuje obszary rolnicze oraz powiązane z rolnictwem.

Ustalenia i rekomendacje

- ochrona gleb wysokich klas bonitacyjnych I-III oraz gleb pochodzenia organicznego,
- rozwój produkcji zwierzęcej,
- rozwój sadownictwa, ogrodnictwa oraz przetwórstwa rolno-spożywczego,
- lokalizacja zbiorników małej retencji na potrzeby ochrony przed powodzią i suszą,
- ochrona korytarzy ekologicznych, w tym w szczególności korytarzy dolinnych przed zabudową,
- ochrona wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniami pochodzenia rolniczego,
- zadrzewienie lub zakrzewienie gruntów narażonych na erozję wodną i wietrzną oraz wprowadzanie pasów zadrzewień wiatrochronnych,
- ochrona istniejących zadrzewień śródpolnych i nadwodnych.

➤ **Strefa lasów**

Strefa obejmuje obszary lasów i zalesień, bez względu na formę władania.

Ustalenia i rekomendacje

- uwzględnienie istniejących i projektowanych form ochrony przyrody,
- ochrona korytarzy ekologicznych,
- zalesienie zgodnie z roślinnością potencjalną (rodzimą),
- prowadzenie trwale zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej w oparciu o dokumenty planistyczne.

Rysunek 6. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Strzelce Opolskie

KLUCZOWE ELEMENTY BUDUJĄCE POTENCJAŁ PONADREGIONALNY I PRZEWAGI KONKURENCYJNE GMINY

Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna (Podstrefa Gliwicka)	Strzelecki Park Przemysłowego w gminie Strzelce Opolskie
Park Krajobrazowy "Góra Św. Anny"	Lasy Stobrawsko-Turawskie
OSI Strefa Aktywności Ekonomicznej	Dworzec kolejowy w Strzelcach Opolskich

Gmina znajduje się w Obszarze Strategicznej Interwencji Subregion Kędzierzyńsko-Strzelecki

Gmina Strzelce Opolskie jako ośrodek subregionalny województwa opolskiego

SYSTEM PRZYRODNICZY

Obszary cenne przyrodniczo i krajobrazowo	Korytarze ekologiczne

SYSTEM OSADNICZY

Zabudowa	Miasto Strzelce Opolskie

SYSTEM TRANSPORTOWY

Elementy infrastruktury transportowej obsługujące kluczowe zewnętrzne relacje transportowe

- 94 droga krajowa 94 i 88
- 426 droga wojewódzka 426 i 409
- 132 linia kolejowa 132 i 175

KLUCZOWE INWESTYCJE

- Budowa obwodnicy miasta Strzelce Opolskie
- Rewitalizacja Parku Renardów
- Rozbudowa Centrum Rekreacji Wodnej i Sportu

ZIDENTYFIKOWANE OBSZARY WYMAGAJĄCE ROZWIĄZANIA SYTUACJI PROBLEMOWEJ

- Obszary szczególnego zagrożenia hałasem

Gmina Strzelce Opolskie znalazła się w obszarach występowania konfliktów przestrzennych związanych z eksploatacją surowców mineralnych

Źródło: Opracowanie własne

8. OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI

8.1. OSI OKREŚLONE W STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

Zgodnie z ustawą o zasadach prowadzenia polityki rozwoju⁴ w strategii rozwoju gminy powinny znaleźć się obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa oraz Obszary Strategicznej Interwencji (OSI) kluczowe dla gminy, jeżeli takie zidentyfikowano, wraz z zakresem planowanych działań.

W Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030, obszar strategicznej interwencji definiowany jest jako *„wskazany w strategii rozwoju obszar o zidentyfikowanych lub potencjalnych powiązaniach funkcjonalnych lub o szczególnych warunkach społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, decydujących o występowaniu barier rozwoju lub trwałych, możliwych do aktywowania, potencjałów rozwojowych, do którego kierowana jest interwencja publiczna łącząca inwestycje finansowane z różnych źródeł, w tym w szczególności gospodarcze, infrastrukturalne i w zasoby ludzkie, lub rozwiązania regulacyjne”*.

Zgodnie z obowiązującą Strategią Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030, OSI w województwie opolskim pokrywają się ze strukturami funkcjonalno-przestrzennymi, w ramach których następuje integracja funkcjonalna. Wyodrębnione obszary strategicznej interwencji to:

- OSI Subregion Aglomeracja Opolska,
- OSI Subregion Brzeski,
- **OSI Subregion Kędzierzyńsko-Strzelecki (w tym gmina Strzelce Opolskie),**
- OSI Subregion Północny,
- OSI Subregion Południowy.

OSI Subregion Kędzierzyńsko-Strzelecki – jego specyfiką jest wysoki potencjał rozwojowy oraz złożoność problemów, ale jednocześnie różnorodność funkcjonalna, od koncentracji potencjału produkcyjnego przemysłu, po obszary o najwyższych walorach przyrodniczo-krajobrazowych. Subregion obejmuje gminy zaliczane do różnych typów

⁴ Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2019 r. poz. 1295, 2020, z 2020 r. poz. 1378, 2327).

wsparcia. Miasta Kędzierzyn-Koźle i Strzelce Opolskie wskazane są na poziomie krajowym, jako ośrodki średniej wielkości tracące funkcje społeczno-gospodarcze. Ponadto są tu gminy zaliczone w KSRR 2030 do grupy jednostek zagrożonych trwałą marginalizacją. Do subregionu należą również małe miasta tracące funkcje społeczno-gospodarcze: Kolonowskie, Leśnica, Ujazd, Zawadzkie. Atutem subregionu, który może być w jeszcze większym stopniu wykorzystany, jest posiadanie terenów wchodzących w skład Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Ich atrakcyjność podnosi położenie w pobliżu autostrady A4. Potencjałem subregionu jest Odra oraz Kanał Gliwicki dające możliwość utworzenia nowych dróg transportowych, a także rozwoju przemysłu bazującego na terminalach przeładunkowych czy centrach logistycznych.

Do poszczególnych Subregionów, przypisano cele polityki przestrzennej, gdzie w obszarze OSI Subregionu Kędzierzyńsko-Strzeleckiego, które spójne są ze Strategią Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie 2021+, znalazły się:

- Rozwój powiązań systemu przyrodniczego,
- Rozwój nowoczesnej gospodarki odpadami,
- Ochrona cennych obszarów przyrodniczo-krajobrazowych,
- Ograniczenie emisji hałasu i poprawa klimatu akustycznego,
- Poprawa jakości powietrza,
- Ochrona przed presją urbanizacyjną najcenniejszych i najbardziej produktywnych gleb,
- Przeciwdziałanie erozji gleb,
- Kształtowanie przestrzeni dla rozwoju funkcji miejskich,
- Ochrona zabytkowych układów urbanistycznych i ruralistycznych,
- Stanowienie pomników historii,
- Tworzenie parków kulturowych,
- Budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej,
- Tworzenie warunków dla rozwoju funkcji turystycznych,
- Zwiększenie dostępności do infrastruktury społecznej,
- Promowanie kompleksowych rozwiązań rewitalizacyjnych,
- Zwiększenie dyspozycyjności zasobów wodnych i odporności na susze,

- Proekologiczna modernizacja gospodarki,
- Budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury transportowej (drogowej i kolejowej),
- Kształtowanie systemów ścieżek i szlaków rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą,
- Tworzenie warunków dla rozwoju transportu publicznego,
- Realizacja działań technicznych związanych ze zbiornikami i ciekami wodnymi,
- Kształtowanie atrakcyjnych przestrzeni publicznych,
- Zwiększanie partycypacji społecznej w działaniach planistycznych,
- Ograniczanie rozpraszania zabudowy,
- Wprowadzanie rozwiązań poprawiających bezpieczeństwo publiczne.

Jednocześnie polityka rozwoju województwa uwzględnia OSI określone w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030, w tym: OSI Miasta średniej wielkości tracące funkcje społeczno-gospodarcze, w których znalazła się gmina Strzelce Opolskie.

8.2. OSI GMINY STRZELCE OPOLSKIE

Obszary strategicznej interwencji ulokowane na terenie gminy Strzelce Opolskie wyodrębniono na podstawie szerokiej analizy dokumentów wykonawczych, w tym dokumentów planistycznych, a także danych jakościowych oraz kartograficznych pozwalających na wskazanie najbardziej optymalnych dla rozwoju gminy obszarów.

OSI Strefa Aktywności Ekonomicznej

Wskazane dwa główne obszary strategicznej interwencji obejmują tereny wyodrębnione w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego jako obszary aktywności gospodarczej (rys. 6). W ich obrębie prowadzi się działalność w zakresie produkcji, budownictwa, gospodarki magazynowej, logistyki, obsługi transportu i handlu hurtowego.

Obszar ten jest ściśle związany z działaniami wyodrębnionymi względem celu operacyjnego „Gmina otwarta na gospodarkę” i wskazanymi w nim kierunkami rozwoju. Ustalono, iż tereny te stanowią potencjalne najwyższe źródło wzrostu aktywności gospodarczej, wynikające m.in. z ich bliskiej odległości do głównych ciągów

komunikacyjnych, zarówno drogowych (autostrada A4, droga krajowa nr 94 i 88, a także drogi wojewódzkie nr 426 i 409) jak i kolejowych (magistralna linia kolejowa nr 132), które świadczą usługi z zakresu transportu pasażerskiego, indywidualnego oraz transportu towarów. Obszar strategicznej interwencji jest położony w bliskiej odległości od centrum miasta Strzelce Opolskie, co tworzy dodatkowy potencjał dla rozwoju strefy inwestycyjnej.

Wśród działań zaplanowanych w ramach realizacji ich na terenie OSI wyodrębnia się:

- Zwiększanie dostępności do terenów inwestycyjnych wraz z delimitacją obszarów szczególnie atrakcyjnych dla potencjalnych inwestorów.
- Promocja istniejących terenów inwestycyjnych, w tym dostosowanie gminnej strony internetowej do standardów Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu.
- Systematyczna współpraca z inwestorami na terenie gminy, w tym z obszaru Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Strzelcach Opolskich.
- Poprawa jakości infrastruktury technicznej w obszarze terenów inwestycyjnych, szczególnie poprzez zapewnianie dostępu do sieci wodno-kanalizacyjnej oraz transportowej (drogowej oraz kolejowej).
- Wspieranie wdrażania innowacyjnych rozwiązań w zakresie działalności gospodarczej oraz nowych form przetwarzania danych.
- Wdrażanie atrakcyjnej polityki podatkowej dla nowych oraz obecnych przedsiębiorców.

9. NAWIĄZANIE DO NADRZĘDNYCH DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH – KRAJOWYCH ORAZ REGIONALNYCH

9.1. ZGODNOŚĆ Z ZAŁOŻENIAMI PROGRAMOWYMI UE ORAZ POLITYKĄ RÓWNYCH SZANS

Podstawowym dokumentem, który określa współpracę UE z Polską, jest Umowa Partnerstwa (UP), która stanowi uzgodnioną z Komisją Europejską strategię wykorzystania Funduszy Europejskich. Dokument ten określa cele i sposób inwestowania funduszy unijnych z polityki spójności, na którą w przyszłej perspektywie finansowej planuje się przeznaczyć 72,2 mld euro oraz dodatkowe 3,8 mld euro z Funduszy na rzecz Sprawiedliwej Transformacji.

Polityka spójności na lata 2021-2027 obejmować ma następujące fundusze:

- **Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR)** – służy wzmocnieniu spójności gospodarczej i społecznej Unii Europejskiej. Ma on łagodzić dysproporcje w rozwoju europejskich regionów i zmniejszać braki w zakresie ich obszarów, znajdujących się w najmniej korzystnej sytuacji.
- **Fundusz Spójności (FS)** – służy redukowaniu dysproporcji gospodarczych i społecznych oraz promowaniu zrównoważonego rozwoju. W jego ramach realizowane są strategiczne projekty w obszarach ochrony środowiska i transportu, w tym transeuropejskich sieci transportowych (TEN-T).
- **Europejski Fundusz Społeczny+ (EFS+)** – ma być głównym narzędziem UE służącym zwiększaniu spójności społecznej i gospodarczej, odpowiadaniu na wyzwania rynku pracy i wyzwania społeczne oraz stymulowaniu zrównoważonego rozwoju gospodarczego poprzez inwestowanie w kapitał ludzki. EFS+ będzie obejmować obecnie rozproszone instrumenty: EFS, Inicjatywę na rzecz osób młodych (YEI), Europejski Fundusz Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD) oraz Europejski Program na rzecz Zatrudnienia i Innowacji Społecznych (EaSI).
- **Fundusz Sprawiedliwej Transformacji (FST)** – stanowić będzie uzupełnienie proponowanych funduszy polityki spójności. Jest częścią Europejskiego Zielonego Ładu (European Green Deal) i elementem (I filarem) Mechanizmu

Sprawiedliwej Transformacji. Celem FST jest łagodzenie skutków społecznych i ekonomicznych transformacji energetycznej.

Podkreśla się również działania finansowane w ramach Funduszy norweskich i EOG opierające się na wspólnych wartościach, takich jak poszanowanie godności ludzkiej, wolność, demokracja, równość, praworządność i poszanowanie praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości. Działania Krajowego Punktu Kontaktowego oraz Operatorów Programów i Beneficjentów podejmowane są w duchu hasła „Wspólnie działamy na rzecz Europy zielonej, konkurencyjnej i sprzyjającej integracji społecznej”. Uczestnicy procesu wdrażania Funduszy norweskich i EOG są związani szeregiem przepisów prawa międzynarodowego oraz krajowego, zobowiązującego do przestrzegania zakazu dyskryminacji ze względu na jakąkolwiek przesłankę – płeć, rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religię lub przekonania, poglądy polityczne lub wszelkie inne poglądy, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.

9.2. POZIOM KRAJOWY

Planowanie strategiczne na poziomie krajowym wyznacza (wg. nowych przepisów ustawy⁵ o zmianie ustawy i zasadach polityki rozwoju) strategia kraju, na okres 10-15 lat. Podstawowym dokumentem na poziomie krajowym jest **Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)**, a jej dopełnienie stanowi **Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030**.

W przyjętej strategii wskazano nowy model rozwoju regionalnego Polski. Głównym celem strategii krajowej jest „efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich socjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym”.

⁵ „Ustawa z dnia 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw.”

We wszystkich aspektach strategii podkreśla się kluczową rolę współdziałania instytucji w wieloszczeblowym systemie zarządzania publicznego w realizacji przekrojowej interwencji publicznej⁶.

Głównymi wyznacznikami określonymi dla rozwoju polityki regionalnej na poziomie kraju są:

- Adaptacja do zmian klimatu oraz ograniczenie zagrożeń środowiska.
- Przeciwdziałanie negatywnym skutkom procesów demograficznych.
- Rozwój wsparcia kapitału ludzkiego i społecznego.
- Wzrost produktywności oraz innowacyjności regionalnych gospodarek.
- Rozwój infrastruktury podnoszącej konkurencyjność, atrakcyjność inwestycyjną i warunki życia w regionach.
- Zwiększenie efektywności zarządzania rozwojem (w tym finansowanie działań rozwojowych) oraz współpracy między samorządem terytorialnym i między sektorami.
- Przeciwdziałanie nierównościom terytorialnym i przestrzennej koncentracji problemów rozwojowych oraz niwelowanie sytuacji kryzysowych na obszarach zdegradowanych.

Co więcej, w tworzeniu strategii rozwoju na poziomie krajowym, istotne stają się również dokumenty strategiczne, takie jak:

- Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej,
- Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku,
- Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa, rybactwa 2030,
- Strategia Rozwoju Systemu Bezpieczeństwa Narodowego RP 2022,
- Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego,
- Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy,
- Plany zarządzania ryzykiem powodziowym,
- Plan przeciwdziałania skutkom suszy.

⁶ „Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR 2030).”

9.3. POZIOM REGIONALNY

Na poziomie regionalnym głównymi dokumentami strategicznymi są: strategie rozwoju województwa oraz strategie rozwoju ponadlokalnego. W związku z powyższym, dokumentem nadrzędnym dla Strategii Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie 2021+, zgodnie z zapisami mówiącymi, iż „Strategia rozwoju gminy jest spójna ze strategią rozwoju województwa oraz strategią rozwoju ponadlokalnego, obejmującą tę gminę” jest Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030, a także Strategia Rozwoju Subregionu Kędzierzyńsko-Kozielskiego do 2020 roku⁷.

Zgodność z ww. dokumentami obejmowała przede wszystkim wyodrębnione w powyższych strategiach kierunki rozwoju, a także kształtowanie polityki przestrzennej na poziomie regionalnym. W SRGSO 2021+ ukazano cele tożsame ze Strategią Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030, w szczególności w zakresie takich obszarów jak:

- Cel strategiczny 1: Człowiek i relacje – mieszkańcy gotowi na wyzwania i tworzący otwartą wspólnotę, który tożsamy jest z celem strategicznym wyodrębnionym w SRGSO 2021+ „Gmina otwarta na mieszkańca” oraz zawartymi w nim kierunkami działań,
- Cel strategiczny 2: Środowisko i rozwój – środowisko odporne na zmiany klimatyczne i sprzyjające rozwojowi, który stanowił podstawę do sporządzenia celu strategicznego „Gmina otwarta na środowisko” oraz „Gospodarka otwarta na przestrzeń” i wyróżnionymi względem nich zadaniami.
- Cel 3: Silna gospodarka – gospodarka inteligentna wzmacniająca konkurencyjność regionu, na podstawie którego sformułowano cel strategiczny dotyczący „Gminy otwartej na gospodarkę” oraz podległych mu zadań.

Podstawą do sporządzania kierunków rozwoju zawartych w niniejszej strategii, były także założenia ustanowione w Strategii Rozwoju Subregionu Kędzierzyńsko-Strzeleckiego do 2020 roku. Wśród nich wyodrębniono takie cele strategiczne jak:

⁷ W momencie opracowania SRGSO 2021+ Strategia Rozwoju Subregionu Kędzierzyńsko-Kozielskiego do 2020 roku była dokumentem nadal obowiązującym

- Tworzenie warunków dla dynamicznego wzrostu gospodarczego w oparciu o dostępność atrakcyjnych terenów inwestycyjnych oraz wydajny układ komunikacyjny,
- Dywersyfikacja struktury gospodarczej Subregionu przy wykorzystaniu unikatowego potencjału zasobów lokalnych – dziedzictwa przyrody i kultury,
- Zapewnienie wysokiej jakości życia mieszkańców poprzez efektywną gospodarkę energetyczną, ochronę gleb, powietrza i środowiska naturalnego,
- Wzrost poziomu bezpieczeństwa publicznego na obszarze Subregionu w odniesieniu do zagrożeń naturalnych i cywilizacyjnych, zapewnienie zintegrowanego systemu zarządzania kryzysowego,
- Wzmacnianie kapitału społecznego i ludzkiego Subregionu na rzecz konkurencyjnej gospodarki na bazie uzupełniających się specjalizacji w ramach zintegrowanego systemu edukacyjnego,
- Budowa zintegrowanego systemu wyspecjalizowanych usług publicznych w obszarach zabezpieczenia społecznego, opieki senioralnej, ochrony zdrowia
- Tworzenie warunków dla dynamicznego wzrostu gospodarczego w oparciu o dostępność atrakcyjnych terenów inwestycyjnych oraz wydajny układ komunikacyjny.

Wyżej wymienione cele znalazły odzwierciedlenie we wszystkich planowanych działaniach zawartych w Strategii Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie 2021+. Szczegółowy schemat powiązań obrazują poniższe tabele.

Tabela 4. Spójność Strategii Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie 2021+ ze strategiami na poziomie krajowym

Strategia na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do 2020 roku (z perspektywą do 2030 r.)			Strategia Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie 2021+																	
			Cel strategiczny 1: Gmina otwarta na mieszkańca					Cel strategiczny 2: Gmina otwarta na gospodarkę				Cel strategiczny 3: Gmina otwarta na środowisko				Cel strategiczny 4: Gmina otwarta na przestrzeń				
			Cele operacyjne					Cele operacyjne				Cele operacyjne				Cele operacyjne				
			1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2.	2.3.	2.4.	3.1.	3.2.	3.3.	3.4.	4.1.	4.2	4.3.	4.4.	4.5
			Cel główny: Tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski, przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym																	
Cele strategiczne oraz operacyjne Strategii Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie	Cele i priorytety nadrzędnych dokumentów strategicznych	Cel.1. Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjny.																		
		Cel.2. Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony.																		
		Cel.3. Skuteczne państwo i służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu.																		

[illegible]

	3.3. Poprawa organizacji świadczenia usług publicznych.	X		X	X	X												
	3.4. Efektywny i spójny system finansowania polityki regionalnej.							X										

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 5. Spójność Strategii Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie 2021+ ze Strategią Województwa Opolskiego Opolskie 2030

Cele strategiczne oraz operacyjne Strategii Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie		Strategia Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie 2021+																	
		Cel strategiczny 1: Gmina otwarta na mieszkańca					Cel strategiczny 2: Gmina otwarta na gospodarkę				Cel strategiczny 3: Gmina otwarta na środowisko				Cel strategiczny 4: Gmina otwarta na przestrzeń				
		Cele operacyjne					Cele operacyjne				Cele operacyjne				Cele operacyjne				
		1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	3.4	4.1	4.2	4.3	4.4	4.5
Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030	1 Cel strategiczny: Człowiek i relacje – mieszkańcy gotowi na wyzwania i tworzący otwartą wspólnotę																		
	Bezpieczny region			X															
	Wykwalifikowani mieszkańcy							X	X										
	Rozwinięte i dostępne usługi	X	X			X		X	X									X	
	Trwałe więzi społeczne		X		X												X	X	X

2 Cel strategiczny: Środowisko i rozwój – środowisko odporne na zmiany klimatyczne i sprzyjające rozwojowi																
Wysokie walory przyrodniczo-krajobrazowe									X	X						
Opolskie zeroemisyjne						X			X			X	X	X		
Przyjazne środowisko i racjonalna gospodarka zasobami			X			X		X		X	X	X		X		
3 Cel strategiczny: Silna gospodarka – gospodarka inteligentna wzmacniająca konkurencyjność regionu																
Ceniona marka regionu								X	X			X				X
Silne branże						X	X	X	X							
Gospodarka otwarta na współpracę							X	X								
Region dostępny komunikacyjnie	X		X			X						X	X	X		X

Tabela 6. Spójność Strategii Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie 2021+ ze Strategią Subregionu Kędzierzyńsko-Kozielskiego do roku 2020

Cele strategiczne oraz operacyjne Strategii Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie		Strategia Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie 2021+																	
		Cel strategiczny 1: Gmina otwarta na mieszkańca					Cel strategiczny 2: Gmina otwarta na gospodarkę				Cel strategiczny 3: Gmina otwarta na środowisko				Cel strategiczny 4: Gmina otwarta na przestrzeń				
		Cele operacyjne					Cele operacyjne				Cele operacyjne				Cele operacyjne				
		1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	3.2	3.3	3.4	4.1	4.2	4.3	4.4	4.5
Strategia Rozwoju Subregionu Kędzierzyńsko-Kozielskiego do roku 2020		1 Cel strategiczny: Tworzenie warunków dla dynamicznego wzrostu gospodarczego w oparciu o dostępność atrakcyjnych terenów inwestycyjnych oraz wydajny układ komunikacyjny																	
		1.1. Uzbrojenie terenów inwestycyjnych																	
		1.2. Budowa zintegrowanego systemu transportowego																	
		1.3. Kompleksowe projekty promocji gospodarczej																	
		1.4. Zintegrowany system obsługi inwestora																	
		1.5. Promocja gospodarczego wykorzystania rzeki Odry i innych rzek obszaru																	
2.1. Góra św. Anny – Opolskie Centrum Dziedzictwa Kulturowo-Przyrodniczego		2 Cel strategiczny: Dywersyfikacja struktury gospodarczej Subregionu przy wykorzystaniu unikatowego potencjału zasobów lokalnych – dziedzictwa przyrody i kultury																	

	2.2. Produkt turystyczny – system szlaków rowerowych	X		X									X		X			
	2.3. Produkt turystyczny – dziedzictwo historii, przyrody, rekreacja	X									X					X		X
	2.4. Rozwój gospodarki społecznej		X		X		X	X	X									
	2.5. Promocja atrakcyjności turystycznej Subregionu w ramach projektów współpracy	X			X				X									X
	3 Cel strategiczny: Zapewnienie wysokiej jakości życia mieszkańców poprzez efektywną gospodarkę energetyczną, ochronę gleb, powietrza i środowiska naturalnego																	
	3.1. Rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej						X		X					X				
	3.2. Czyste powietrze									X			X	X	X		X	
	3.3. Promocja i zabezpieczenie unikatowych zasobów dziedzictwa przyrodniczego									X	X	X				X		X
	3.4. Rozwój Subregionalnego systemu monitoringu jakości środowiska									X	X	X						

4 Cel strategiczny: Wzrost poziomu bezpieczeństwa publicznego na obszarze Subregionu w odniesieniu do zagrożeń naturalnych i cywilizacyjnych, zapewnienie zintegrowanego systemu zarządzania kryzysowego																
4.1. Rozwój systemu bezpieczeństwa, ratownictwa i ochrony przeciwpowodziowej			X								X					
4.2. Promocja dużych inwestycji w zakresie bezpieczeństwa powodziowego			X								X					
4.3. Budowa subregionalnego systemu monitoringu, zarządzania i interwencji kryzysowej			X													
5 Cel strategiczny: Wzmacnianie kapitału społecznego i ludzkiego Subregionu na rzecz konkurencyjnej gospodarki na bazie uzupełniających się specjalizacji w ramach zintegrowanego systemu edukacyjnego																
5.1. Kultura - wyrównywanie szans w dostępie do oferty kulturalnej	X						X								X	X
5.2. Rozwój zaplecza nowoczesnej oświaty dopasowanej do potrzeb rynku pracy	X						X	X								
5.3. Zintegrowany system dostosowania edukacji do potrzeb rynku pracy							X	X								
5.4. Subregionalny system doradztwa zawodowego we współpracy z sektorem biznesu							X	X								

[illegible]

10. SYSTEM WDRAŻANIA I FINANSOWANIA

10.1. SYSTEM WDRAŻANIA

Prawidłowy proces wdrażania Strategii Rozwoju Gminy opiera się na wielu czynnikach. Jednym z kluczowych zadań gminy jest współpraca władz lokalnych z mieszkańcami. Strategia powinna być elementem przewodnim przy dalszych planach rozwojowych jednostki samorządu terytorialnego. Jako że Strategia Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie jest dokumentem wieloletnim i obejmuje okres 10 lat+, wdrażanie strategii powinno odbywać się etapowo. Osobami odpowiedzialnymi za wdrażanie powinny być władze gminy (w tym Burmistrz oraz Urząd Miejski jak i wszystkie jego jednostki organizacyjne).

W procesie wdrażania strategii należy przede wszystkim wyróżnić oraz nadać odpowiednie zadania osobom bądź jednostkom. Wśród nich powinny znaleźć się:

- podmioty odpowiedzialne za organizację i koordynowanie procesu wdrażania strategii,
- zadania danego podmiotu,
- podmioty odpowiedzialne za realizację poszczególnych zadań zawartych w strategii.

1. Funkcje Planistyczne	Opracowywanie dokumentów planistycznych niższego szczebla niż Strategia Rozwoju Gminy.
2. Funkcje Monitoringowe	Monitorowanie procesu wdrażania strategii, obserwacja zmieniających się wskaźników, cech granicznych samorządów terytorialnych, uwarunkowań zewnętrznych oraz wewnętrznych.
3. Funkcje Informacyjno-wnioskodawcze	Wnioskowanie przez organ wykonawczy do organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego o aktualizację strategii.
4. Funkcje Promocyjne	Promowanie działań na rzecz wdrażania strategii rozwoju.
5. Funkcje Kooperacyjne	Współpraca z jednostkami Gminy ds. Strategii, powierzanie im zadań do wykonania, monitoring ich działań oraz ścisła i stała współpraca.

6. Funkcje Prewencyjne	Zapobieganie zaburzeniu wdrażania strategii, rozwiązywanie pojawiających się problemów w trakcie wdrażania, informowanie władz Gminy o problemach dotyczących procesu wdrażania.
7. Funkcje Doradcze	Wspieranie władz we wdrażaniu strategii, pomoc przy podejmowaniu kluczowych decyzji.
8. Funkcje Koordynacyjne	Koordynacja decyzji oraz aktów prawa jak i zmieniających się przepisów ustaw, które znacząco wpływają na procesy wdrażania strategii.

10.2. RAMY FINANSOWE ORAZ ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

W procesie tworzenia ram finansowych poddano analizie dochody oraz wydatki gminy w ostatnich latach, skuteczność gminy w pozyskiwaniu pozabudżetowych źródeł finansowania, bazę wiedzy i doświadczeń oraz informacje zapisane w opracowanych już projektach. Pod uwagę wzięto również wieloletnią prognozę finansową oraz budżet gminy. Należy jednak zwrócić uwagę, iż ramy finansowe posiadają jedynie charakter prognostyczny oraz zależą od szeregu zmiennych, które w praktyce mogą zupełnie zmienić dane kwoty.

10.2.1. RAMY FINANSOWE

Szacuje się, iż w związku z wykonaniem działań będących częścią danego dokumentu, gmina Strzelce Opolskie realizować będzie zadania z budżetu gminnego we wszystkich latach obowiązywania dokumentu, a także ze środków zewnętrznych pozyskanych w ramach wdrażania Strategii. Działania wskazane w Strategii obejmują większość uwarunkowań dotyczących funkcjonowania gminy.

10.2.2. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Wśród najważniejszych środków finansowania wymienia się w szczególności:

- środki z budżetu gminy,
- środki pochodzące z budżetu państwa,
- środki funduszy celowych,
- fundusze europejskie,

- inne fundusze ze źródeł europejskich np. fundusze norweskie oraz fundusze Europejskiego Obszaru Gospodarczego,
- fundusze i instrumenty finansowe oferowane przez Bank Gospodarstwa Krajowego,
- środki sektora prywatnego, w tym formuła partnerstwa publiczno-prywatnego,
- kredyty bankowe, pożyczki oraz fundusze sektora pozarządowego,
- dodatkowe formy wsparcia dostępne w ramach linii budżetowych, np. tarcz antykryzysowych.

10.3. WYTYCZNE DO SPORZĄDZANIA DOKUMENTÓW WYKONAWCZYCH

Jako dokumenty wykonawcze, realizowane przy tworzeniu strategii należy rozumieć obowiązkowe lub fakultatywne plany i programy funkcjonujące w gminie. Strategia rozwoju Gminy Strzelce Opolskie odnosi się do danych dokumentów. W systemie wdrażania strategii wskazano dokumenty przewidziane do sporządzania lub zmiany wraz z ogólnymi wytycznymi wynikającymi z odniesienia do treści strategii.

Tabela 7. Wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych

Obszar tematyczny	Dokument	Dokumenty na poziomie gminy Strzelce Opolskie	Wytyczne wynikające z planowanych działań
Planowanie przestrzenne	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Strzelce Opolskie	• Studium zgodne z modelem struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy, określonym w strategii.
	Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego	Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego Gminy Strzelce Opolskie	• Aktualizacja obowiązującego miejscowego planu jako konsekwencja ewentualnej aktualizacji studium.

	Gminny program rewitalizacji	Lokalny Program Rewitalizacji dla gminy Strzelce Opolskie na lata 2016-2022	Zaleca się aktualizację bądź ponowne opracowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji z uwzględnieniem kierunków rozwoju wyodrębnionych w Strategii.
Ochrona zabytków	Gminny program opieki nad zabytkami	Gminny program Opieki nad Zabytkami Gminy Strzelce Opolskie na lata 2022-2023	- Strategia opracowana została zgodnie z obowiązującym Programem. - Zaleca się aktualizację programu po 2023 roku
Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu	Plan gospodarki niskoemisyjnej	Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Strzelce Opolskie	Zaleca się aktualizację danego programu ze szczególnym uwzględnieniem dokumentów wyższego szczebla oraz Strategii Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie
	Program ochrony środowiska	Program ochrony środowiska dla gminy Strzelce Opolskie	Program wymaga aktualizacji
Polityka społeczna	Gminna strategia rozwiązywania problemów społecznych	Strategia rozwiązywania problemów społecznych dla gminy Strzelce Opolskie na lata 2021-2026	- Strategia zgodna z celami operacyjnymi wyznaczonymi w strategii rozwoju gminy Strzelce Opolskie - Zaleca się aktualizację bądź ponowne opracowanie Strategii po roku 2026 zgodnie z obowiązującymi celami.

	Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie	Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Strzelce Opolskie na lata 2021-2024	• Program określa szczegółowe działania w zakresie profilaktyki w zakresie celów operacyjnych. • Strategia opracowana została zgodnie z ww. programem. • Zaleca się aktualizację bądź ponowne opracowanie Programu po roku 2024 zgodnie z obowiązującymi celami.
	Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021	• Wymaga opracowania corocznie. • Program wymaga dostosowania do celów wyznaczonych w strategii rozwoju gminy.
Finanse publiczne	Uchwała budżetowa	Coroczne uchwały budżetowe gminy Strzelce Opolskie	• Uchwała przyjmowana corocznie. Powinna brać pod uwagę cele i kierunki działań określone w strategii.
	Wieloletnia prognoza finansowa	Uchwała Nr XLII/343/2021 z dnia 29 września 2021 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Strzelce Opolskie na lata 2021-2024	• Dokument aktualny, zgodny z zapisami strategii. Aktualizacja zgodnie z potrzebami. Na jej podstawie sporządzono ramy finansowe strategii rozwoju gminy.

Źródło: Opracowanie własne

11. MONITORING I EWALUACJA

11.1. MONITORING

Monitoring strategii rozwoju obejmuje sprawdzanie uzyskanych wyników w odniesieniu do określonych oczekiwań. Polega na cyklicznym zbieraniu informacji, które dotyczą uzyskanych efektów w ramach wdrażanej strategii. Jest prowadzony w celu zapewnienia ciągłości, prawidłowości i efektywności realizacji strategii, pozwalając wykryć zagrożenia i ewentualną konieczność modyfikacji działań bądź podmiotów realizujących. Wykonawcą i podmiotem, który odpowiada za monitoring strategii rozwoju gminy jest instytucja zarządzająca daną strategią, w tym przypadku Urząd Miejski w Strzelcach Opolskich.

Monitoring realizacji Strategii Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie będzie prowadzony za pomocą wskaźników realizacji celów strategicznych i operacyjnych, określających ilościowo bądź jakościowo postęp w osiągnięciu zaplanowanych efektów. Pomiar wskaźników celów strategicznych i operacyjnych dokonywany będzie przez komórkę organizacyjną odpowiedzialną za koordynowanie procesu planowania strategicznego na podstawie danych z różnych źródeł, w tym w szczególności statystyki publicznej i informacji pozyskanych od realizatorów poszczególnych celów. W oparciu o zebrane dane formułowane będą wnioski istotne dla dalszego wdrażania strategii. Wyniki monitoringu strategii będą udostępniane opinii publicznej.

W związku z powyższym wyodrębniono przykładowe wskaźniki, dzięki którym możliwe będzie kontrolowanie wzrostu lub spadku poszczególnych uwarunkowań w gminie.

Tabela 8. Proponowane wskaźniki osiągnięcia planowanych rezultatów

Wskaźnik
Liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON na 1000 ludności
Liczba nowopowstałych lub zmodernizowanych przedsiębiorstw, które wygenerowały co najmniej 10 miejsc pracy
Liczba nowych ofert inwestycyjnych z terenu gminy w bazie PALiH
Odsetek osób pozostających bez zatrudnienia w ogólnej liczbie ludności w wieku produkcyjnym [%]
Udział ludności w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie ludności [%]

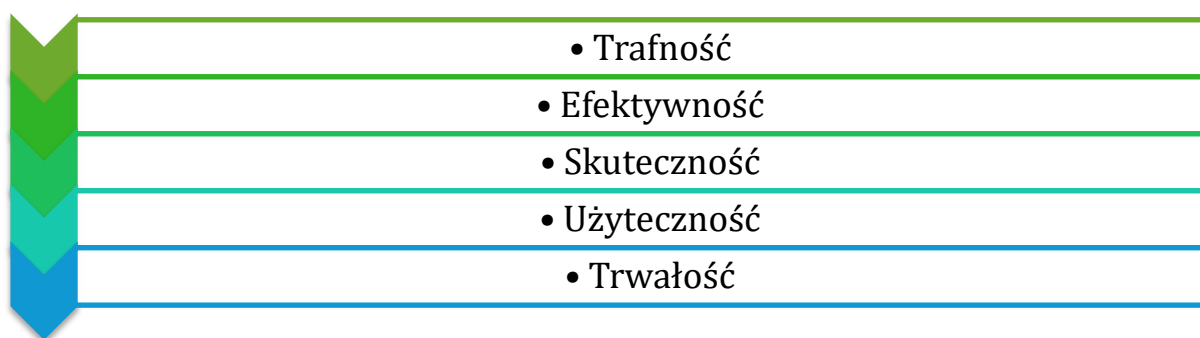
Wskaźnik obciążenia demograficznego osobami starszymi [%]
Wyniki egzaminu ósmoklasisty [%]
Odsetek mieszkańców korzystających z pomocy i wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej [%]
Odsetek osób z niepełnosprawnościami wśród ogólnej liczby osób korzystającej z pomocy społecznej
Liczba ogółu przestępstw zarejestrowana na terenie gminy
Liczba wypadków drogowych na terenie gminy
Liczba mieszkań na 1000 mieszkańców
Liczba osób głosujących w Strzeleckim Budżecie Obywatelskim
Ogólna długość dróg rowerowych
Odsetek odpadów zebranych selektywnie w stosunku do odpadów zebranych ogółem [%]
Ilość nowych nasadzeń
Udział energooszczędnych punktów świetlnych w ich ogólnej liczbie
Budynki mieszkalne podłączone do infrastruktury technicznej [%]
Ogólna powierzchnia parków, zieleńców i terenów zielonych
Długość nowych i zmodernizowanych dróg
Ilość wymienionych źródeł ciepła (wg CEEB)
Ilość osób korzystających z Centrum Rekreacji Wodnej i Sportu
Liczba przebudowanych lub zmodernizowanych budynków oświatowych
Ilość zajęć wyrównujących szanse dla uczniów
Liczba nowopowstałych lub zmodernizowanych obiektów sportowych
Długość sieci kanalizacyjnej w gminie
Wartość środków zewnętrznych pozyskanych przez samorząd gminy
Średnioroczne stężenie pyłu PM10 ⁸
Liczba osób uczestniczących w działaniach Strzeleckiego Ośrodka Kultury

Źródło: Opracowanie własne

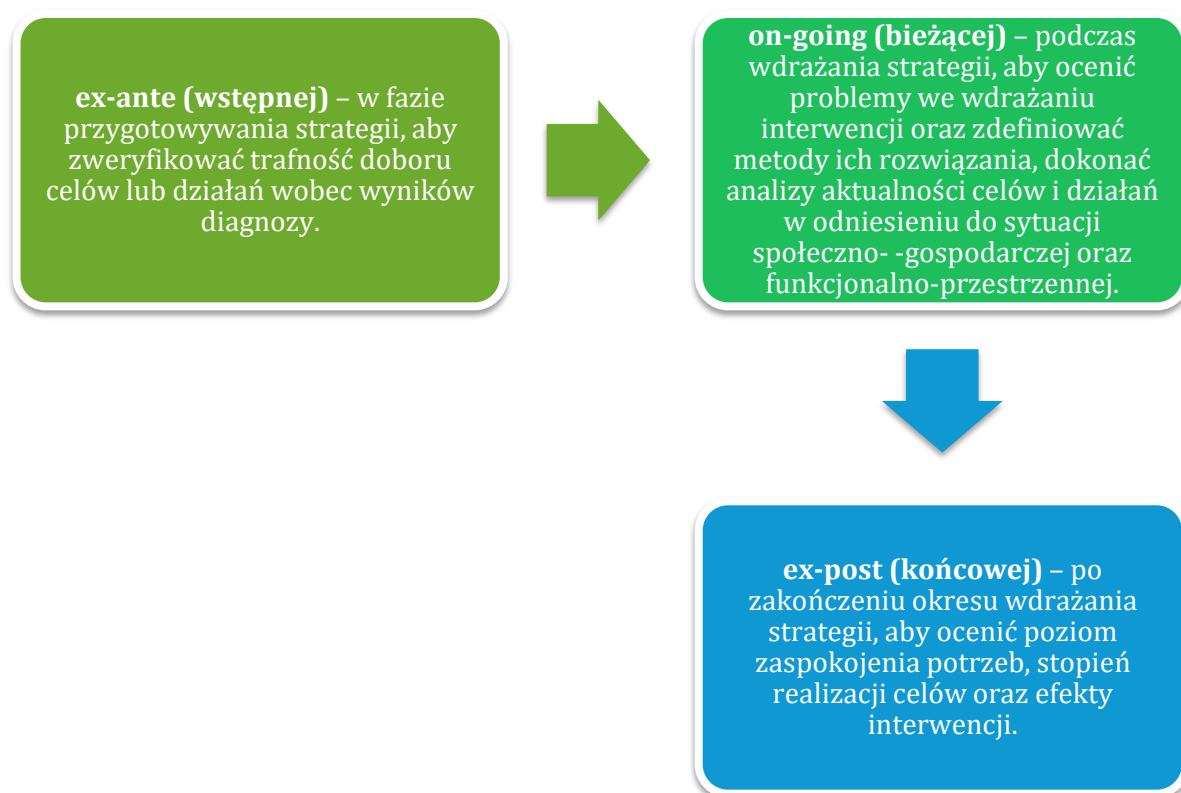
⁸ Średnia wartość ze stacji pomiarowych zlokalizowanych w gminie Strzelce Opolskie

11.2. EWALUACJA

Ewaluacja stanowi systematyczną ocenę skuteczności, efektywności, użyteczności, trwałości, a także trafności doboru realizowanych celów strategii wobec zidentyfikowanych potrzeb. Ewaluacja Strategii Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie 2021+ odbywać się będzie w ramach kryteriów ewaluacyjnych:

Planuje się przeprowadzenie ewaluacji:

Z przeprowadzonej ewaluacji tworzony będzie raport ewaluacyjny będący podstawą decyzji o wdrożeniu zaleceń i rekomendacji.

12. SPIS RYCIN/WYKRESÓW/TABEL

Rysunek 1. Strzelecki Park Renardów.....	17
Rysunek 2. System przyrodniczy gminy.....	44
Rysunek 3. Struktura funkcjonalno-przestrzenna województwa opolskiego.....	45
Rysunek 4. Sieć osadnicza gminy Strzelce Opolskie.....	47
Rysunek 5. System transportowy gminy Strzelce Opolskie.....	50
Rysunek 6. Model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Strzelce Opolskie.....	59
Wykres 1. Struktura użytkowania gruntów.....	9
Wykres 2. Przyrost naturalny na 1000 ludności w gminie Strzelce Opolskie w stosunku do średniej w grupie porównawczej	11
Wykres 3. Saldo migracji wewnętrznych na 1000 ludności w gminie Strzelce Opolskie w stosunku do średniej w grupie porównawczej.....	12
Wykres 4. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem.....	12
Wykres 5. Podmioty wpisane do rejestru REGON na 1000 ludności w gminie Strzelce Opolskie w stosunku do średniej w grupie porównawczej.....	13
Wykres 6. Wyniki egzaminu ósmoklasisty w gminie Strzelce Opolskie w stosunku do grupy porównawczej [%].....	15
Wykres 7. Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów zebranych w gminie Strzelce Opolskie – w stosunku do średniej w grupie porównawczej	22
Wykres 8. Udział powierzchni objętej obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego powierzchni ogółem w gminie Strzelce Opolskie w stosunku do średniej w grupie porównawczej	24
Tabela 1. Struktura oraz hierarchia celów w Strategii Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie	31
Tabela 2. Poziom hierarchii osadniczej gminy Strzelce Opolskie	46
Tabela 3. Najważniejsze elementy infrastruktury transportowej gminy Strzelce Opolskie	49
Tabela 4. Spójność Strategii Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie 2021+ ze strategiami na poziomie krajowym.....	69
Tabela 5. Spójność Strategii Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie 2021+ ze Strategią Województwa Opolskiego Opolskie 2030	72
Tabela 6. Spójność Strategii Rozwoju Gminy Strzelce Opolskie 2021+ ze Strategią Subregionu Kędzierzyńsko-Kozielskiego do roku 2020	74
Tabela 7. Wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych.....	80
Tabela 8. Proponowane wskaźniki osiągnięcia planowanych rezultatów	83